

บทที่ 3

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วัฒนธรรมของชุมชนบ้านจิวเหนือ โดยใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากประชากร กลุ่มตัวอย่าง 350 คน ใน บ้านจิวเหนือ ตำบลบ้านสา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ผลการวิจัยได้นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลคุณภาพในส่วนของอิทธิพลของโครงสร้างสังคม ที่มีต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรม

1. โครงสร้างทางสังคมและวัฒนธรรม
 - ลักษณะทางกายภาพและสิ่งแวดล้อมของชุมชน
2. ลักษณะทางศิลปวัฒนธรรม
3. ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการผลิตผลิตภัณฑ์
4. อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมท่องเที่ยวใกล้เคียง
 - กว๊านพะเยา
 - น้ำตกธารทอง
 - วัดอนาลโย
5. วัฒนธรรมที่เป็นจุดขายในเรื่องของการท่องเที่ยว ได้แก่ ครกหิน แกะสลักพระพุทธรูป
6. การส่งเสริมขององค์กรเอกชนและรัฐบาล กับการพัฒนาการท่องเที่ยว

ตอนที่ 2 ข้อมูลเชิงปริมาณในส่วนของสมมุติฐานที่เกี่ยวข้อง

1. ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง
2. อาชีพของกลุ่มตัวอย่าง
3. การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรม
4. กลุ่มที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่มตัวอย่าง
5. ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรม
6. บุคคลที่ให้การแนะนำแก่กลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรม

ตอนที่ 3 เกณฑ์ในการเข้าร่วม ในการพัฒนาการท่องเที่ยว

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว

ตอนที่ 5 ความตั้งใจมุ่งมั่นที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในชุมชน

ตอนที่ 6 การมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ตอนที่ 7 การวิเคราะห์หาค่าสัมพันธระหว่างตัวแปร

ตอนที่ 1 ข้อมูลคุณภาพในส่วนของอิทธิพลของโครงสร้างสังคมที่มีต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว

แบ่งออกเป็น 6 คำถามตามกรอบความคิดที่ 2 ดังนี้

1. ลักษณะทางกายภาพและสิ่งแวดล้อมของชุมชน
2. ลักษณะทางศิลปวัฒนธรรม
3. ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการผลิต
4. อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมท่องเที่ยวในบริเวณใกล้เคียงเช่น กว๊านพะเยา, น้ำตก, วัดอนาลโย มีผลต่อการแรงงใจที่จะสามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวมากน้อยแค่ไหน
5. มีองค์กรเอกชนหรือองค์กรของรัฐ ที่เข้ามาส่งเสริมในการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน

6. วัฒนธรรมที่เป็นจุดขายในเรื่องการท่องเที่ยว เช่น แคะสลัก ครกหิน แคะสลักพระพุทธรูปสามารถเป็นจุดดึงดูดใจนักท่องเที่ยวได้มากน้อยแค่ไหน

คำถามทั้ง 6 ข้อจะใช้ถามแบบสัมภาษณ์ ผู้นำหมู่บ้าน องค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและผู้ผลิตครกหินและแคะสลักพระพุทธรูป เพื่อใช้ประกอบในการเขียนงานวิจัย ดังนี้

1. ลักษณะทางกายภาพและสิ่งแวดล้อมของชุมชน

ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้านและการผลิต ครกหิน การแคะสลักพระพุทธรูป การนำเอาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในชุมชนมาใช้ประโยชน์ นายสงัด กำนันบ้านบ้านจิวเหนือ กล่าวว่า “ การแคะสลักพระพุทธรูปและการทำครกหิน ทำกันมาช้านานแล้ว ตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ ทำกันตั้งแต่ ลูกละ 3 บาท จนถึงลูกละ 80 -300 ขึ้นไป แล้วแต่นขนาดของหิน และผู้ใช้ต้องการ

ส่วนการแกะสลักพระพุทธรูปทำกันมากในอดีต แต่ปัจจุบันไม่ค่อยมีใคร นิยมผลิตมากนักเนื่องจากต้องใช้ความระมัดระวังในการผลิตอย่างมาก และส่วนใหญ่จะไม่ค่อยมีใครสืบทอดวัฒนธรรม นั้นจากนั้นยังมีผลกระทบหลายอย่างตามมา คือ ฝุ่น และเสียง สังกัดได้จากกลุ่มผู้ผลิตที่สูงอายุจะมีปัญหาทางด้านรายได้เงินของเสียง ดังนั้นจึงไม่เป็นที่นิยมในการแกะสลักพระพุทธรูป ส่วนการทำครกหินนั้นจะทำกันมากเพราะทำง่าย ขายดี ส่วนใหญ่ในชุมชนนี้จะทำครกหินกันเกือบทั้งหมู่บ้าน พอว่างจากทำนา ก็จะมารับจ้างทำครกหินกัน”

จากการสัมภาษณ์จะเห็นได้ว่า เรื่องทรัพยากรที่นำมาผลิต สมัยก่อนมีหินมากในชุมชนและหินจะมีคุณภาพในการผลิตครกหิน **พอมียคนหันมาผลิตมากขึ้นส่งผลทำให้ทรัพยากรในการผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการของชุมชน และ ร่อยหรอไปในที่สุด** ปัจจุบันจะมีการนำเอาหินที่แม่กา จังหวัดพะเยา มาผลิต ก็ถือว่าไม่ไกลมาจากหมู่บ้าน ที่บ้านแม่กาจะมีหินที่นำมาทำครกได้ขนาดพอดีจะมีการระเบิดหินเพื่อนำมาใช้ในการผลิตครกหิน นั้นยอมแสดงให้เห็นถึงผลกระทบที่ตามมา คือ ชุมชนไม่สนใจในเรื่องการอนุรักษ์หรือไม่รู้วิธีการใช้ที่คุ้มค่า เพราะยังจำนวนผู้ผลิตเพิ่มขึ้นทรัพยากรที่หาได้ง่ายก็จะหมดไป

รายได้ส่วนใหญ่หลังจากการทำนา กลุ่มผู้ผลิตได้ผลิตครกหิน และรองลงมาทำผักตบชวา ถือว่าเป็นอาชีพเสริมที่ดีสามารถสร้างเสริมรายได้ให้กับคนในชุมชนเป็นอย่างดีส่วนใหญ่จะมีรายได้เสริมเดือนละ 2,000 – 3,500 บาทต่อเดือน ถือว่าเป็นงานที่หนักแต่ก็สบายกว่าการไปทำงานต่างจังหวัด

ส่วนกิจกรรมในชุมชน หรือกลุ่มทางสังคม ก็จะมีบ้างในบางส่วน เช่น หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ก็จะนำกลุ่มผู้ผลิตครกหิน ไปขายเพื่อประชาสัมพันธ์ให้เป็นจุดดึงดูดใจของชุมชนที่ผ่านมาก็ได้ผลดีพอสมควรในการสร้างชื่อเสียงทางด้านการผลิตครกหินทำให้หมู่บ้านนี้มีชื่อเสียงด้านการทำครกและแกะสลักพระพุทธรูป

ปัญหาที่ชุมชนนี้กำลังเผชิญอยู่คือการทำครกหินนับวันยิ่งหาทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นได้ยากขึ้น ทรัพยากรยิ่งหายากก็ยิ่งแพงและปัจจุบันต้องเสียค่าแรงงาน เสียค่าสัมประทานหินและการขนส่ง ทำให้ต้นทุนในการผลิตเพิ่มขึ้น ราคาสินค้าก็เพิ่มขึ้น จากเมื่อก่อน ลูกละไม่กี่บาท แต่ปัจจุบันราคาแพงขึ้น เพราะหินที่ได้มาต้องซื้อ ดังนั้นจากการสัมภาษณ์และสังเกต พบว่าวัฒนธรรมที่ดึงดูดใจ ให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชม และแวะซื้อเพื่อเป็นของฝากหรือใช้เอง คือ ครกหิน และการแกะสลักพระพุทธรูป ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่ขึ้นชื่อในบ้านจัวเหนือ

2. ลักษณะทางศิลปวัฒนธรรมทางชุมชน

สำหรับทางด้านศิลปวัฒนธรรมของ ชุมชนบ้านจิวเหนือ ก็ไม่แตกต่างจากชุมชนใกล้เคียง แต่ที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนนี้คือ การแกะสลักครกหิน และการปั้นหม้อ แกะสลักพระพุทธรูป พ่อหม้ว หวานใจ ผู้ที่อนุรักษ์การแกะสลักครกหินในชุมชนบ้านสาบ บอกว่า “ลักษณะศิลปวัฒนธรรมในชุมชนบ้านจิวเหนือส่วนใหญ่ชาวบ้าน จะมีฝีมือทางการแกะสลักครกหิน การปั้นหม้อมาช้านานแล้วนับตั้งแต่จำความได้ และที่ชาวบ้านสนใจที่จะทำอาชีพนี้ เพราะใกล้แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดพะเยา คือวัดอนาลโย ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวจะมาเที่ยวดูวิธีการผลิตและสนใจมาดูที่หมู่บ้าน”

จากการสัมภาษณ์จะแสดงให้เห็นว่า สภาพแวดล้อมในอดีตส่งผลให้เกิดอาชีพนี้ขึ้นในหมู่บ้าน เพราะสมัยก่อนทรัพยากรหิน ดิน ในหมู่บ้านนี้มีมาก และเป็นหินที่สามารถทำครกได้สวยและทนทาน ที่สำคัญทรัพยากรอยู่ใกล้บ้านไม่ต้องไปซื้อเหมือนปัจจุบัน ทำให้มีการทำแพร่หลายมากขึ้น และขายดีจนในที่สุดทุกคนก็สนใจที่จะทำกัน จนกระทั่งทรัพยากรในชุมชนร่อยหรอลงและมีไม่เพียงพอต่อการผลิต ต้องนำทรัพยากรจากที่อื่นทำให้ราคาในการผลิตสูงขึ้นเพราะต้นทุนในการหินเพิ่มขึ้นประกอบการค่าแรงสูงขึ้นตามลำดับ

จากการได้สัมภาษณ์และสังเกตการณ์จะเห็นว่า วัฒนธรรมของคนในชุมชนและวิถีชีวิตนั้นเปลี่ยนไปมากกับการที่ผู้สูงอายุได้บอกเล่าสู่กันฟัง นั้นแสดงให้เห็นถึงประชากรเพิ่มขึ้นทำให้ทรัพยากรลดลงและคนบุกรุกทำลายธรรมชาติเพื่อหวังผลกำไรและเลี้ยงปากเลี้ยงท้อง และนำธรรมชาติมาสร้างรายได้ทำให้ตนเองอยู่รอดในสังคม วิถีชีวิตเปลี่ยนไป วัฒนธรรมก็ย่อมเปลี่ยนแปลงตามเสมอ เปลี่ยนเพราะความอยู่รอดของสังคม ปัจจุบันผู้ผลิตครกหินและแกะสลักพระพุทธรูปขายอยู่จำนวนมากไม่ว่าจะเป็นที่วัดอนาลโย และบริเวณทางไปวัด อนาลโยกลายเป็นการค้าทางเชิงเศรษฐกิจมากกว่าการนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ประโยชน์ส่วนตัว เพราะชาวบ้านถือว่าเป็นทรัพยากรที่หมดแล้วหาใหม่ได้เรื่อย ๆ หมดจากที่หนึ่งแล้วไปหาจากที่อื่น ๆ ได้ แต่จะมีปัญหาทางการแบ่งเขตในการเอาหิน เขตป่าสงวน ในพื้นที่ต่างอำเภอและต่างจังหวัด ส่วนการปั้นหม้อจะนำเอาดินในหมู่บ้านที่ดีที่สุด เป็นพื้นที่ทุ่งนา

สาเหตุที่ชาวบ้านในชุมชนผลิตครกหินเป็นจำนวนมากเพราะสามารถสร้างรายได้หลังการเก็บเกี่ยวและทำอยู่กับบ้านและทรัพยากรที่หาได้ง่าย ซึ่งชาวบ้านจะนิยมทำกันและที่สำคัญเป็นงานอิสระ ไม่ขึ้นอยู่กับได้บังคับบัญชาใคร แล้วแต่ความขยัน และที่สำคัญรายได้แน่นอนมาทำกันตลอดทั้งปีเป็นสินค้าที่มีตลาดรองรับทั้งตลาดจากต่างจังหวัดและนักท่องเที่ยว นับได้ว่าชุมชนได้มีการเปลี่ยนแปลงในระบบการผลิตจากเดิมซึ่งเป็นระบบยังชีพ การบริโภคในครัวเรือนไปสู่การผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการจากตลาด อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นดังกล่าวผู้วิจัยเห็น

ว่า ชุมชนกำลังอยู่ในช่วงของการพัฒนาเพื่อความทันสมัยและกำลังอยู่ใ้ระบบตลาดชุมชนจึงจำเป็นต้องจัดทำระบบการผลิตที่เอื้อต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกำหนดพื้นที่ของแปลงทรัพยากรธรรมชาติ แล้วให้ชุมชนมีการจัดสรรพื้นที่ ที่มีอยู่อย่างจำกัดเป็นส่วนๆ อดุสาหกรรมการในครัวเรือนขยายเป็น นำมาเอา ทรัพยากรหินจากแหล่งอื่นมาเสริมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชนลดลงซึ่งชุมชนกำลังเป็นเป้าหมายการพัฒนา ให้เข้าไปสู่การเปลี่ยนแปลง ดังจะเห็นได้ว่าวัฒนธรรมกับทรัพยากรสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งที่สามารถนำมาใช้ควบคู่กันไปได้ เพราะวัฒนธรรมนี้ให้คุณค่าแก่ความเป็นชุมชนที่สามารถผสมผสานกลมกลืน ซึ่งจะเห็นได้ว่าปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งในการกำหนดและควบคุมระบบการผลิตของชุมชนคือระบบการที่พึ่งพาอาศัยธรรมชาตินั้นเอง

ภาพที่ 8 ทรัพยากรหิน ที่นำมาผลิตครก

ภาพที่ 9 วิธีการทำครกหิน

3. ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการผลิตหินทราย

ทรัพยากรในอดีตสามารถใช้ในการผลิต ครกหินเพราะทรัพยากรนั้นมีมากไม่ต้องไปหาซื้อจากที่ไกล จากการให้สัมภาษณ์ของประชาชนกลุ่มผู้ผลิต นายสุทัศน์ หวานใจ กล่าวว่า “สภาพแวดล้อมสมัยก่อนในชุมชนแหล่งนี้ล้อมรอบด้วยภูเขาและป่าไม้ ทรัพยากรธรรมชาติมากมาย ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรป่าไม้ ทรัพยากรดิน หิน ทราย ล้วนแล้วแต่มีประสิทธิภาพต่อการผลิตวัสดุ ไม่ว่าจะเป็นการปั้นหม้อทำครกหินนำมาแกะสลักพระพุทธรูป สมัยก่อนหมู่บ้านนี้จะขึ้นชื่อในการทำครกหิน และพอทุกคนหันมาทำครกหินจากใช้เองและกลายเป็นแลกเปลี่ยนเป็นสิ่งของและในที่สุดเป็นตัวเงิน ซึ่งทุกคนถือว่าเป็นการสร้างรายได้ที่ดึงมาแก่ชุมชน คนในชุมชนจึงนิยมทำครกหินและการปั้นหม้อกันเป็นจำนวนมาก ทำให้ทรัพยากรที่มีมากมายในอดีตลดลงและสูญหายไปในที่สุด จึงได้นำทรัพยากรจากแหล่งอื่นมาทดแทน ทำให้ครกหินที่ทำอยู่มีราคาเพิ่มขึ้นแล้วแต่ขนาดของครกหิน และพระพุทธรูป

จากการสัมภาษณ์และสังเกต ช่างต้นพอจะกล่าวได้ว่าทรัพยากรธรรมชาติ ชุมชนเอื้อต่อการผลิตครกหินและปั้นหม้อ และแกะสลักพระพุทธรูป ชาวบ้านในชุมชนบอกว่า ทรัพยากรที่ใช้หมดไป สามารถหาแหล่งใหม่เรื่อย ๆ แต่มีปัญหาการแบ่งเขตในการเอาหิน เขตป่าสงวนในพื้นที่ต่างอำเภอ นั้นแสดงให้เห็นว่าชาวบ้านไม่ค่อยมีความรู้และความตระหนักในการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและไม่มีความรู้เกี่ยวกับหน่วยงานไหนที่จะให้ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากร ธรรมชาติ ซึ่งจากการสัมภาษณ์ชาวบ้านยังเข้าใจผิด ๆ ว่าทรัพยากรธรรมชาติไม่มีวันหมด และสามารถใช้ได้ไปตลอด ซึ่งนี่ถือว่าเป็นอันตรายต่อทรัพยากรธรรมชาติอย่างสูง และสืบทอดพระพุทธรูป เามาจากผาธรรม อำเภอเมือง ซึ่งจากการสำรวจและสังเกต พบว่าทรัพยากร ร่อยหรอลงไปมาก หากถ้าไม่มีหน่วยงานไหนให้ความรู้ในการอนุรักษ์แก่คนในชุมชน ก็จะเกิดผลต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งสอดคล้องกับ สยามล ชัยรัตนอุดมกุล (2544) ได้กล่าวว่า กล่าวไว้ว่า นักศึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้สูง จะมีค่านิยมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในเชิงนิเวศและมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์มากกว่านักศึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในระดับอื่น และอาชีพที่ต่างกันย่อมทำให้นุคคลมองเห็นสิ่งแวดล้อมในมุมที่ต่างกันต่างกัน ซึ่งบุคคลส่วนใหญ่ย่อมสนใจแต่สิ่งแวดล้อมที่อำนวยความสะดวกสบายให้แก่งานอาชีพตน และอาชีพจะส่งผลถึงการอบรมสั่งสอนบุตรหลานเพราะเป็นการถ่ายทอดแบบอย่างในการดำรงชีวิตของแต่ละครอบครัว ดังนั้นเด็กที่เจริญเติบโตต่างกัน ครอบครัวที่มีอาชีพต่างกันจะได้รับการถ่ายทอดแบบอย่างในการดำรงชีวิต ต่างกันไปด้วย

จะเห็นได้ว่า สภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการผลิตเป็นปัจจัยหนึ่งที่สามารถทำให้ชุมชนสร้างรายได้เพราะถึงแวดล้อมอำนวยต่อการผลิต จะสามารถสร้างงานให้ชุมชน แต่ทรัพยากร ตามสภาพตามธรรมชาติเหล่านั้น ย่อมเสื่อมสลายไปตามเวลา การใช้ประโยชน์ได้ยาวนานแค่ไหนนั้นก็ย่อมขึ้นอยู่กับชุมชนนั้น ๆ ว่าจะรู้จักรักษาและรู้จักทรัพยากรธรรมชาติเหล่านั้น

ภาพที่ 10 ทรัพยากรหินที่นำมาผลิตไหมเสมา

ภาพที่ 11 ทรัพยากรที่นำมาผลิตครกหิน,ไหมเสมา

4. อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมท่องเที่ยวในบริเวณใกล้เคียง

การดำรงชีวิตของชาวบ้านในชุมชนมีความผูกพันกับธรรมชาติมาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ทรัพยากรที่ร่อยหรอลงทำให้ความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติหมดไป จึงทำให้ผู้คนอยากที่จะเข้ามาเที่ยวพักผ่อน ในแหล่งธรรมชาติที่มีความอุดมสมบูรณ์ หารสิ่งที่คิดว่าดี ๆ มาเพิ่มกำลังในการดำรงชีวิต หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า หากำไรชีวิต โดยการท่องเที่ยวไปในสถานที่ต่าง ๆ แล้วแต่ว่าใครจะชอบแบบไหน บางท่านชอบธรรมชาติก็จะเสาะแสวงหาธรรมชาติที่สวยงาม ดังเช่นจังหวัดพะเยา มีสถานที่ท่องเที่ยวมากมายที่เป็นธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็น กว๊านพะเยา น้ำตก วัดอนาลโย เป็นต้นเมื่อ นักท่องเที่ยวมาเที่ยวมากขึ้นส่งผลให้คนที่อยู่ในพื้นที่มีรายได้ จากการขายสินค้าเพิ่มขึ้น จากเดิมขายให้คนในชุมชนก็ขยายขายให้นักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวจะชอบมาซื้อของโดยตรง แต่ก็ก็เป็นผลดีของชุมชนเพราะจะได้ขยายตลาดและมีนักท่องเที่ยวรู้จักของที่ชาวบ้านผลิตขึ้นเองได้และสามารถสัมผัสด้วยตนเอง

จะเห็นได้ว่าอิทธิพลจากสิ่งต่าง ๆ จะส่งผลให้ สิ่งที่อยู่ใกล้ ๆ หรือ รอบข้าง ย่อมเปลี่ยนแปลงไป แต่จะเป็นไปในทางทิศไหนนั้นย่อมขึ้นอยู่กับสิ่งนั้น เช่น สิ่งแวดล้อมนั้นเป็นสถานที่ท่องเที่ยว ย่อมส่งผลทำชุมชนนั้นๆ เปลี่ยนไป มีรายได้ให้กับตนเองโดยการขายสิ่งของต่างๆ ที่คิดว่าสามารถทำให้เป็นจุดขายของตนเองได้ และถ้าชุมชนมีบุคคลที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับในสังคมก็ย่อมทำให้ชุมชนนั้นได้รับการยอมรับและมีคนรู้จักเพิ่มขึ้น ดังเช่นชุมชนบ้านจิวเหนือ มีบุคคลที่สังคมในจังหวัดพะเยายอมรับว่าเป็นบุคคลที่มีความสามารถและสร้างชื่อเสียง พระพุทธรูปหินทรายถือว่าเป็นพระพุทธรูปทรงงดงามที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่นเมืองพะเยายากจะหาดูที่ไหนง่ายๆ ด้วยเพราะพื้นที่ของเมืองพะเยานั้นเป็นแหล่งหินทราย ดังปรากฏหลักฐานให้เห็นทั่วไป โดยเฉพาะคอยดวนหรือคอยหัวโง้ม ว่ากันว่าระหว่างพุทธศตวรรษที่ 19-20 เมืองพยาวมีความรุ่งเรืองด้านศิลปวัฒนธรรมอย่างยิ่ง พ่อस्ताโป สมเคเรือ เป็นช่างแกะสลักพระพุทธรูปหินทราย พ่อस्ताโป ถือว่าเป็นผู้สืบทอด ศิลปะการแกะสลักพระพุทธรูปหินทรายรุ่นที่ 3 ของตระกูล สมเคเรือ โดยได้รับการสืบทอดฝีมือมาจากพ่อ สล่าจ้อย ซึ่งรับสืบทอดมาจากพ่อน้อยจัด อีกทีหนึ่งการส่งต่อทางฝีมือช่างเช่นนี้ทำให้เกิดความต่อเนื่องทาง ภูมิปัญญาท้องถิ่น

แต่เดิมพ่อस्ताจ้อยท่านเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงในการแกะสลักหินทรายมาก ผลงานที่เด่นที่สุดคือการปั้นพระประธานในโบสถ์กลางทุ่งนาริมหมู่บ้านและผลงานอีกชิ้นหนึ่งที่มีการดกทอดให้แก่คนในหมู่บ้านจิวเหนือ คือ การสกัดหินให้เป็นครกคนแรกของหมู่บ้าน จากนั้นคนในหมู่บ้านก็มีอาชีพทำครกเรื่อยมา พ่อस्ताโป สมเคเรือ กล่าวว่า ชุมชนนี้อยู่ใกล้แหล่งท่องเที่ยวมากมาย ไม่ว่าจะเป็น วัด น้ำตก กว๊านพะเยา ซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ขึ้นชื่อของจังหวัด ซึ่งนี้เป็นเหตุจูงใจให้คนในชุมชนร่วมกันพัฒนาสินค้าเพื่อนำมาจำหน่ายให้นักท่องเที่ยวและเกิดการรวมตัวทำให้เป็น

ชุมชนที่เข้มแข็ง และมีรายได้ตลอดปี ที่สำคัญถ้าวัฒนธรรมการทำครกหิน การแกะสลักพระพุทธรูปยังมีทรัพยากรที่เพียงพอผลิตต่อความต้องการและประชาชนรู้จักใช้ให้คุ้มค่าและควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ นั่นหมายถึงชาวบ้านจะมีรายได้ตลอดไปถึงลูกหลานและยั่งยืนทำให้วัฒนธรรมไม่ล่มสลายไปในที่สุด

5. แผนพัฒนาในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดพะเยา

เนื่องจากจังหวัดพะเยามีเอกลักษณ์ด้านศิลปวัฒนธรรม แหล่งประวัติศาสตร์และศาสนสถาน รวมทั้งแหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรมและหัตถกรรม สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ นอกจากนี้ยังมีชายแดนติดกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นประตูสู่กลุ่มประเทศอินโดจีนได้ จึงทำให้มีศักยภาพและโอกาสในการพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของภาคเหนือตอนบนและนานาชาติได้ ดังนั้นทางจังหวัดจึงมีโครงการที่จะเข้ามามีส่วนร่วมให้เกิดรายได้และสร้างความมั่นคงทางรากฐานให้กับประชาชน ภาครัฐและ ภาค เอกชนจึงมีการร่วมมือรวมกลุ่มกันเพื่อจะสนับสนุน โครงการต่างๆ ที่ประชาชนทำอยู่ให้ประสบผลสำเร็จเช่น

1. แผนลงทุนจังหวัด ประกอบด้วยแผนงาน/โครงการในส่วนของรัฐเป็นจำนวนมาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมรับรู้และรับไปพิจารณาดำเนินการ
2. หน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องงบประมาณแผ่นดิน เพื่อนำมาสนับสนุนและจัดสรรให้กับโครงการในส่วนของรัฐ ตามที่ให้เสนอสอดคล้องกับฐานะการเงิน การคลังของประเทศ
3. ผลักดันให้ภาคเอกชนเข้ามาลงทุนพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการต่างๆ โดยประชาสัมพันธ์เพื่อให้ภาคเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศที่สนใจเข้ามาลงทุน
4. เนื่องจากทางจังหวัดยังขาดแคลนกำลังคน ระดับฝีมือการพัฒนายกระดับ ฝีมือสำหรับธุรกิจอุตสาหกรรมและบริการจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นที่รัฐจะต้องช่วยเหลือ โดยสนับสนุนศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานให้ความรู้แก่ประชาชน

จากการที่สอบถาม นางเสาวลักษณ์ ไชยเมือง นักพัฒนาชุมชน กล่าวว่า รัฐพยายามจะช่วยให้ประชาชนมีรายได้ และช่วยผลักดันให้ประชาชนมีความรู้สร้างเอกลักษณ์ให้กับชุมชน โดยช่วยการรณรงค์ให้ใช้สินค้าพื้นบ้าน ที่ทำมาจากฝีมือและภูมิปัญญาชาวบ้าน โดยเข้าไปสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่ม และรวมกลุ่ม เช่น กลุ่มผ้าพื้นเมือง กลุ่มผลิตไวน์ภูมิปัญญาชาวบ้าน กลุ่มครกหิน กลุ่มปลาต้ม กลุ่มเครื่องปั้นดินเผา กลุ่มผักตบชวา เป็นต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่า ปัจจุบันนี้ รัฐบาลและชาวบ้านร่วมมือกัน โดยการผลักดันสินค้าพื้นบ้านให้สู่ตลาดเพื่อที่จะขยายผลิตภัณฑ์ให้บุคคลทั่วไป

ได้รู้จักผลิตภัณฑ์และ สามารถเข้าถึงชุมชนได้ จากสมัยอดีตชาวบ้านจะไม่กล้าที่จะเข้าไปติดต่อราชการแต่ปัจจุบันชาวบ้านเห็นว่ารัฐคือ ผู้ที่จะช่วยพวกเขาแก้ปัญหาได้

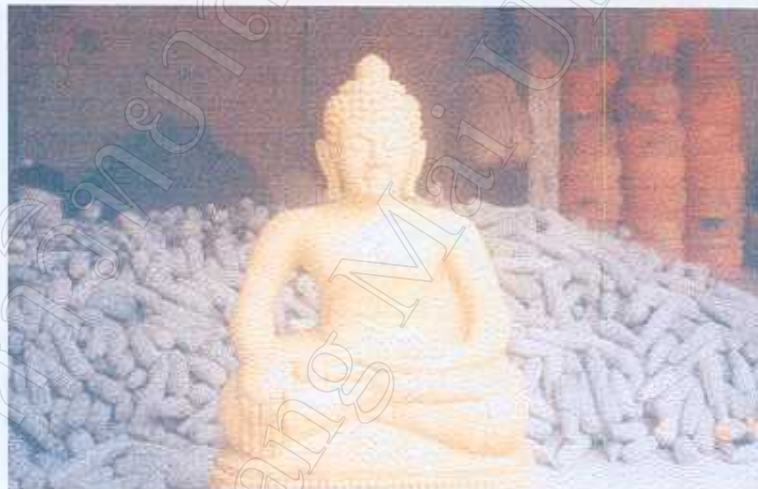
จะเห็นได้ว่าทั้งภาครัฐและภาคเอกชน จะรวมกลุ่มกันเพื่อแก้ไขปัญหา และส่งเสริมให้มีการพัฒนาฝีมือ และส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อให้ ประชาชนมีรายได้จากการท่องเที่ยวและนำเอาสินค้าที่ผลิตมาวางจำหน่ายถือว่าการเปิดตลาดสินค้าให้กับชุมชน

6. วัฒนธรรมที่เป็นจุดขาย สามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยว

ในปัจจุบันแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติและวัฒนธรรมถือว่าเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยว วัฒนธรรมในที่นี้หมายถึง วิถีชีวิตและผลผลิตของมนุษย์เช่น โบราณสถาน โบราณวัตถุที่สำคัญ ๆ ทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวกับความเป็นมาของชุมชนนั้น ๆ และเพื่อที่จะได้ทราบที่ไปที่มาหรือประวัติความเห็นมาของชุมชน แหล่งวัฒนธรรมไม่ได้หมายถึงเฉพาะแต่สถานที่โบราณเก่าแก่เท่านั้น แต่คนส่วนใหญ่ยังเข้าใจผิด ๆ ที่คิดว่าวัฒนธรรมคือสถานที่เก่าแก่ ในประวัติศาสตร์หรือประเพณีเท่านั้น แต่ยังมีอีกว่าวัฒนธรรมเป็นตัวบ่งบอกวิถีชีวิตความเป็นอยู่ และยังคงเหลือร่องรอยอดีตให้ยังทรงจำ แหล่งวัฒนธรรมโดยทั่วไป เป็นผลิตผลความเจริญของคนในชุมชน เป็นวิถีชีวิตที่พัฒนาจากลักษณะส่วนบุคคล จนเป็นสังคมคิดเปลี่ยนแปลง เปลี่ยนแปลงธรรมชาติ เป็นกระบวนการพัฒนาของมนุษย์ที่ยากจะหยุดยั้ง ความแตกต่างของวัฒนธรรมเป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยว วัฒนธรรมนั้นมีจุดเด่นในคำใด ย่อมบ่งบอกถึงความเป็นมาในชุมชน เป็นเอกลักษณ์อันหมายถึงเกิดขึ้นเฉพาะท้องถิ่นนั้นๆ หรือที่คนจะเรียกว่า “ภูมิปัญญาชาวบ้าน” ที่ไม่เหมือนใครสิ่งเหล่านั้นนอกจากจะเป็นดึงดูดใจนักท่องเที่ยวแล้วยังเป็นสิ่งต้องรักษาไว้ไม่ให้ถูกทำลายหรือเปลี่ยนแปลงไป อันเนื่องมาจากการท่องเที่ยว แต่ถ้าหากมีการเปลี่ยนแปลงก็เป็นเพียงการเปลี่ยนไปตามธรรมชาติ จึงต้องมีการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมชุมชนที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวให้มีผลกระทบน้อยที่สุด และท้องถิ่นได้รับประโยชน์มากที่สุดเพื่อนำมาพัฒนาชุมชน จากการให้สัมภาษณ์ของกลุ่มผู้ขายครกหินและแกะสลักพระพุทธรูป ต่างให้ความเห็นที่ค่อนข้างที่จะตรงกันว่า ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมและซื้อผลิตภัณฑ์มากขึ้นกว่าสมัยก่อนเพราะตอนนี้รัฐบาลส่งเสริมให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่ คือหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์และชาวบ้านในชุมชน จะนำผลิตภัณฑ์ไปออกงานต่างๆ ตามที่รัฐบาลจัดสรรให้ และส่งผลให้ผลิตภัณฑ์เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป ทำให้นักท่องเที่ยวอยากที่จะเข้ามาเยี่ยมชมการผลิตในชุมชน ทำให้ ชุมชนมีรายได้เพิ่มเติม จากการให้สัมภาษณ์เบื้องต้นพอจะกล่าวโดยสรุปได้ว่า วัฒนธรรมสามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมได้ ถ้าได้รับการสนับสนุนและการพัฒนาทางด้านสื่อ ข้อมูลข่าวสารในชุมชน และทางรัฐบาลช่วยกันประชาสัมพันธ์

ของดีเมืองพะเยา ก็จะทำให้เป็นที่สนใจแก่นักท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น นวรัตน์ ไกรพานนท์ (2539) ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ของการท่องเที่ยวและสิ่งแวดลอม ไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. องค์ประกอบของสิ่งแวดลอมธรรมชาติเป็นวัตถุดิบพื้นฐานสำหรับนำมาผลิตเป็นสินค้าออกสู่ตลาดการท่องเที่ยวที่น่าสนใจ
2. การจัดการเกี่ยวกับการให้บริการการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานทางวิชาการที่ถูกต้อง สามารถช่วยลดผลกระทบสิ่งแวดลอมที่จะเกิดขึ้นในระดับต่ำหรือน้อยที่สุด
3. การท่องเที่ยวสามารถช่วยสนับสนุนในด้านวัตถุหรือตัวเงินต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดลอมทั้งทางตรงและทางอ้อม
4. ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว สามารถช่วยในการปรับเปลี่ยนทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีผลต่อสิ่งแวดลอม หรือสามารถให้การศึกษากับสิ่งแวดลอมต่อผู้บริหารให้มีความเข้าใจที่ถูกต้องมากขึ้นได้

ภาพที่ 12 วัฒนธรรมที่เป็นจุดขาย

จากหลักการดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า สามารถนำวัฒนธรรมมาเป็นจุดขายหรือจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาชมผลิตภัณฑ์ได้ เพราะวัฒนธรรมถือว่าเป็นวิถีชีวิตหรือภูมิปัญญาของชาวบ้าน ที่หาได้ไม่ถ้ง่ายนักจากชุมชนอื่น ๆ แต่ละชุมชนจะมีวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับสภาพแวดลอมและความเหมาะสมของชุมชนนั้นๆ ถ้าชุมชนรู้จักนำเอาธรรมชาติหรือวัตถุที่มีอยู่มาในชุมชนใช้ให้เกิดประโยชน์ ไม่ปล่อยให้สูญหายหรือทรุดโทรม ดังนั้นในชุมชนบ้านงิ้วเหนือจึงมีวัตถุที่สามารถสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน ยังทำให้มีค่นรู้จัก ชื่นชมในความเข้มแข็ง และความอดทนในการนำทรัพยากรธรรมชาติที่หาได้ง่ายในอดีตมาใช้ให้เกิดประโยชน์ แต่ปัจจุบันทรัพยากรที่

ห่างไกลในอดีตกลับมาได้ยากและที่สำคัญต้องซื้อขายทำให้เห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติมากยิ่งขึ้น การที่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในชุมชนจะเป็นตัวกระตุ้นจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในชุมชนได้เป็นอย่างดี เพราะจะทำให้ชุมชนเห็นคุณค่าของทรัพยากรที่สามารถสร้างรายได้ และสร้างความพึงพอใจให้แก่นักท่องเที่ยวและสร้างความเชื่อมั่นในตัวผลิตภัณฑ์โดยการผลิตสินค้าที่มี คุณภาพและได้ขนาดตามความต้องการของนักท่องเที่ยว และเป็น การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ เพื่อเป็นการกระจายรายได้ให้กับคนในท้องถิ่นดูแลรักษาและคงไว้ซึ่งคุณภาพที่อุดมสมบูรณ์ของสิ่งแวดล้อมที่จะนำไปสู่สถานที่ท่องเที่ยว ที่สวยงามและยั่งยืนสืบต่อไป

สำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชนจะมีการช่วยกันพัฒนาหมู่บ้านเดือนละครั้งด้วยความเต็มใจของทุกฝ่ายถ้าใครว่างจากการทำงานก็จะมาช่วยกันทำความสะอาดหรือพัฒนาชุมชนให้น่าอยู่ และเป็นกิจกรรมที่ทำร่วมกันและแสดงให้เห็นถึงความเข้มแข็งและความร่วมมือในการพัฒนาทำให้ชุมชนนี้เป็นชุมชนที่ยั่งยืนต่อไป

ผลจากการสัมภาษณ์ทั้งหมดพอจะกล่าวสรุปได้ว่าโครงสร้างทางสังคมและวัฒนธรรมทั้งทางด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรธรรมชาติ ดิน หิน ที่ชุมชนนำมาผลิตเป็นครกหินและแกะสลักพระพุทธรูปเป็นศิลปวัฒนธรรมหรือเรียกว่าภูมิปัญญาชาวบ้าน มีอิทธิพลต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นจุดเด่นหรือจุดที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวหรือไม่ขึ้นนั้นอยู่กับอิทธิพลของการท่องเที่ยวบริเวณใกล้เคียง ไม่ว่าจะเป็น กว๊านพะเยา วัดอนาลโย น้ำตก ฯลฯ ที่ขึ้นชื่อของทางจังหวัดก็สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวในชุมชน และยังไปกว่านั้นการส่งเสริมขององค์กรต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นองค์กรรัฐบาลหรือองค์กรเอกชน การสนับสนุนโครงการต่างๆ ในชุมชนโดยใช้วิธีการประชาสัมพันธ์ กระตุ้นให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชม โดยใช้คำพูดที่ว่าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ทำให้สินค้าของชุมชนเป็นที่รู้จัก ย่อมทำให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นพัฒนาทางด้านผลิตภัณฑ์ หรือพัฒนาทางด้านชุมชน ทำให้นักท่องเที่ยวรู้จักชุมชนและสามารถมาเที่ยวและสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเชิงคุณปริมาณในส่วนของสมมุติฐานที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ 1 ร้อยละของประชากรตัวอย่างจำแนกตามอายุ การศึกษาระดับการศึกษา และอาชีพ

ลักษณะทั่วไปของประชาชนบ้านจิวเหนือ	ร้อยละ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 350 คน	
		ค่าเฉลี่ย μ	ส่วนเบี่ยง เบนมาตรฐาน σ
อายุ		42.8	32.9
รายได้		2,878	3,656
ระดับการศึกษา			
1. อื่นๆ (ไม่ได้รับการศึกษา)	4.9 (17)		
2. ประถมศึกษา	8.4 (294)		
3. มัธยมศึกษา	8.6 (30)		
4. ปวช -ปวส	2.6 (3)		
5. ปริญญาตรี	0 (0)		
6. สูงกว่าปริญญาตรี	0 (0)		
อาชีพ			
เกษตรกร	10.3 (36)		
ค้าขาย	23.7 (83)		
รับราชการ	0.6 (2)		
รัฐวิสาหกิจ	0.3 (1)		
รับจ้างทั่วไป	17.1 (60)		
อุตสาหกรรมครกหิน	45.4 (159)		

จากตารางที่ 1

แสดงว่า ระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถม จำนวน 294 คน คิดเป็นร้อยละ 84 รองลงมา มาจบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6 และจบ ปวช -ปวส จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.6 ไม่ได้รับการศึกษา 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.9 จากข้อมูลดังกล่าวทำให้วิเคราะห์ได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาใน

ระดับประถม มีส่วนน้อยที่จบ ปวช. ขึ้นไป สรุปได้ว่าประชาชนในชุมชนบ้านจิวเหนือไม่ได้รับการศึกษาที่เพียงพอ หรือมีการศึกษาค่อนข้างน้อย

ประกอบอาชีพ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำครกหิน จำนวน 159 คิดเป็นร้อยละ 45.4 รองลงมาประกอบอาชีพ รับจ้างทั่วไป จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 17.1 รองลงมาค้าขาย จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 23.7 นอกนั้นอื่นๆ กระจัดกระจาย แสดงว่าประชาชนในชุมชนบ้านจิวเหนือ มีอาชีพในการ ทำครกหิน และปั้นหม้อเป็นส่วนใหญ่

ผลการศึกษาดังกล่าวสามารถอธิบายได้ว่า การที่ประชาชน บ้านจิวเหนือ ประกอบอาชีพผลิตครกหินมากนั้นเพราะพื้นที่ บ้านจิวเหนือ ตำบลนาง เอื้ออำนวยต่อการผลิตครกหินและแกะสลัก ถึงแม้ว่าไม่เป็นเป็นระบบอุตสาหกรรมที่ใหญ่ แต่ก็ทำกันเกือบจะทุกหลังคาเรือน และสามารถสร้างรายได้ให้กับผู้ผลิตและผู้ขายได้ทุกวัน

ตารางที่ 2 ร้อยละของประชากรตัวอย่างจำแนกตามระดับของการได้รับแหล่งความรู้ ข่าวสาร ที่เกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยว

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 350 คน

แหล่งข่าวสาร	ร้อยละ					
	1สัปดาห์ ครั้ง	2สัปดาห์ ครั้ง	3สัปดาห์ ครั้ง	สัปดาห์ ครั้ง	5สัปดาห์ ครั้ง	ไม่เคย
1. วิทยู	50.6 (177)	20. (70)	14.6 (51)	2.0 (7)	1.1 (4)	10.9 (38)
2. โทรทัศน์	7.4 (26)	12.9(45)	20 (73)	19.4 (68)	34.6 (121)	4.9 (17)
3. หนังสือพิมพ์	22.6 (79)	1.1 (4)	0.9 (3)	0.3 (1)	1.7 (6)	73. (257)
4. เจ้าหน้าที่รัฐ	1.7 (6)	0.3 (1)	0.3 (1)	-	-	97. (342)
5. ป้าย/แผ่นพับ	9.4 (33)	1.1 (4)	0.3 (1)	-	-	89.1 (312)
6. ชมรมต่างๆ	0.6 (2)	-	-	-	-	99. (384)
7. อินเทอร์เน็ต	1.7 (6)	0.9 (3)	-	-	-	97.(341)
8. ญาติ พี่น้อง	18.0 (63)	22.9 (80)	3.4 (12)	0.3 (1)	-	55.4 (194)
9. เพื่อนบ้าน	43.4 (152)	10.3 (36)	0.9 (3)	-	-	45.4 (159)
10. ผู้นำชุมชน	14.0 (49)	5.1 (18)	-	-	-	80.9 (283)

จากตารางที่ 2

กลุ่มประชากรทั้งหมด ได้รับข้อมูลข่าวสารจาก วิทยูมากที่สุด จำนวน 177 คิดเป็น ร้อยละ 50.6 จากจำนวนประชากร ทั้งหมด 350 คน รองลงมาได้แก่การพัฒนาการท่องเที่ยว รับจาก เพื่อนบ้าน จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 43.4 และหนังสือพิมพ์/จุลสาร จำนวน 79 คน คิดเป็น ร้อยละ 22.6 ตามลำดับ แสดงว่าชาวบ้านชอบฟังวิทยูมากกว่ารายการอื่นๆ เพราะสามารถเปิดฟังใน ขณะกำลังทำงานได้และมีบทบาทสำคัญในหมู่บ้านและประชากรกลุ่มตัวอย่างผู้ผลิตครกหิน ได้รับคำ แนะนำจากเพื่อนบ้านในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวหรือการพัฒนาการท่องเที่ยวและส่วนด้านฝีมือ ทางด้านการผลิต ผลิตภัณฑ์ นั้นสื่อทางวิทยูมีความสำคัญมากที่สุดสำหรับชาวบ้าน

ผลการศึกษาดังกล่าวสามารถอธิบายได้ว่า การที่ประชาชนได้รับความรู้จากสื่อมากกว่าหน่วยงานของรัฐบาล ซึ่ง ไม่เคยได้รับข่าวสารถึง 342 คน คิดเป็นร้อยละ 97.7 และรองลงมา ผู้นำชุมชน 283 คน คิดเป็นร้อยละ 80.9 นั้นหมายความว่าผู้นำไม่มีบทบาทในการให้ความรู้ข่าวสาร แก่ประชาชน และหน่วยงานของรัฐไม่ให้ความสนใจในการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนาการ ท่องเที่ยว อาจเป็นเพราะว่าหน่วยงานของรัฐหรือผู้นำหมู่บ้านให้ความสนใจและให้ข้อมูลเกี่ยวกับทาง ด้านอื่นมากกว่าทางด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวก็เป็นได้ ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ประชากรกลุ่มตัว อย่างจะได้รับข่าวสาร ได้ชมจากสื่อทางวิทยูและโทรทัศน์มากกว่าหน่วยงานอื่น

ตารางที่ 3 ร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามความถี่ในการมีกิจกรรมกลุ่มต่างๆ

กลุ่มสมาชิก	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 350 คน				
	1สัปดาห์ ครั้ง	2-3สัปดาห์ ครั้ง	เดือน ละครั้ง	2-3 เดือนครั้ง	ไม่เคย
1. สหกรณ์และการเกษตร	32 (112)	1.1 (4)	0.0	4.6 (16)	62.3(218)
2. ผู้ผลิตครกหินและแกะสลัก	40.9 (143)	3. 7 (13)	0.9 (3)	1.4 (5)	53.1 (186)
3. กลุ่มออมทรัพย์	10.3 (36)	56 (196)	0.3 (1)	5.7 (20)	27.7 (97)
4. กลุ่มการเกษตร	0.3 (1)	1.4 (5)	0.0	0.3 (1)	98.0 (343)
5. กลุ่มฌาปนกิจ	0.3 (1)	0.0	0.0	2.0 (7)	97.7 (342)
6. ลูกเสือชาวบ้าน	0.6 (2)	0.0	0.0	0.9 (3)	98.6 (349)
7. มุลินธิพื้นฟู	0.3 (1)	0.0	0.0	0.0	99.7 (349)
8. ศูนย์พัฒนาสังฆมณฑล	0.3 (1)	0.0	0.0	0.0	99.7 (349)
9. พัฒนาเด็ก	0.3 (1)	0.0	0.0	0.0	99.7 (349)
10. อนุรักษ์ต้นน้ำ	0.9 (3)	0.0	0.0	0.0	99.1 (347)

จากตารางที่ 3

กลุ่มตัวอย่างประชากรแสดงให้เห็นว่า ประชากรส่วนใหญ่ในชุมชนจะเข้าร่วมกลุ่มผู้ผลิตครกหินและแกะสลัก จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 40.9 รองลงมาจะเข้ากลุ่ม สหกรณ์และการเกษตร จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 32 และกลุ่มออมทรัพย์ 36 คน คิดเป็นร้อยละ 10.3 แสดงว่ากลุ่มประชากรตัวอย่างไม่ค่อยที่จะเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มอื่น ๆ

ผลการศึกษาพบว่า การที่ประชาชนบ้านจิวเหนือ เข้าร่วมกลุ่ม ผู้ผลิตครกหิน และแกะสลักหินทรายมากเป็นเพราะว่าหมู่บ้านนี้ทำครกหินเป็นหลัก และการที่ประชากรไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมอื่น ๆ ที่ระบุในแบบสอบถามเพราะว่าประชากรอาจไม่มีเวลาที่จะเข้าร่วมกิจกรรมอื่นนอกเหนือจากกิจกรรมที่ใกล้ตัว หรืออาจมองอีกแง่หนึ่งก็ได้คือว่าประชากรไม่เคยรู้จักหน่วยงานอื่น เพราะไม่มีอยู่ในชุมชนของตนเอง หรือไม่เข้ามาจับตาทาในชุมชนเท่าที่ควร

ตารางที่ 4 ร้อยละของประชากรตัวอย่างจำแนกตาม ความรู้ ความเข้าใจของประชาชนต่อการพัฒนาการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรม

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 350 คน

ความรู้และความเข้าใจต่อการท่องเที่ยว	ร้อยละ	
	ตอบถูก	ตอบผิด
1. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศทำให้เกิดประโยชน์ในระยะยาว สำหรับชุมชนเพราะรายได้จากการท่องเที่ยวจะหมุนเวียนกลับมาพัฒนาชุมชน	90.9 (318)	9.1 (31)
2. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมควรเข้าไปเที่ยวในชุมชนที่มีวัฒนธรรมเก่าแก่	85.7 (300)	14.3 (50)
3. การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมทำให้คนในชุมชนได้รับความรู้ใหม่ๆ เพื่อช่วยในการพัฒนา ผลิตภัณฑ์	84.3 (295)	15.7 (55)
4. การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมทำให้มีการฟื้นฟูอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีเก่าแก่ในชุมชนของท่าน	90.6 (317)	9.4 (33)
5. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมนอกจากจะทำให้นักท่องเที่ยวสนุกสนานเพลิดเพลินและพักผ่อนคลายเครียดยังจะทำให้นักท่องเที่ยวเกิดการเรียนรู้ธรรมชาติและการดำรงชีวิตของคนในชุมชนความรู้ความเข้าใจต่อการท่องเที่ยว	94.3 (330)	9.4 (33)

ตารางที่ 4 (ต่อ)

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 350 คน

ความรู้ความเข้าใจต่อการท่องเที่ยว	ร้อยละ	
	ตอบถูก	ตอบผิด
6. ผลិតภณัฑ์ที่เป็ญจุดเค็ญของชุมชนสามารถคึงคุดใจ นักทอ้งเท็ยวได้เสมอทุคครึ้งไม่จำเป็ญต้องมึลึงจุง ใจอึ้นๆ เช่น การทำปลาสิ้ม การปั้นหม้อ การแกะ สลักครกหิน ฯลฯ	78.9(276)	20.9(73)

 $\alpha = 0.81$

จากตารางที่ 4

แสดงให้เห็ญว่าความรู้ความเข้าใจของประชาชนต่อกรทอ้งเท็ยวเชิงนิเวศวิฒน
ธรรมที่เป็ญกลุ่มประชากร จำนวน 350 คน พบว่ากลุ่มประชากรตัวอย่างมึความรู้ความเข้าใจเก็ย
กัับการ ทอ้งเท็ยวเชิงนิเวศวิฒนธรรม คึมาก ได้แก่กรทอ้งเท็ยวเชิงนิเวศวิฒนธรรมนอกจากจะ
ให้นักทอ้งเท็ยวสนุกสนานเพลึคเพลึนและพัคผอญคลายเค็ยยค ยังจะทำให้นักทอ้งเท็ยวเก็ยการเร็ย
รู้ธรรมชาคและการคัารงชึวิตของคญในชุมชน ชึงมึผู้ตอบถูก 330 คน คึคเป็ญร้อยละ 94.3

และนอกจากนึ้นพบว่ากรทอ้งเท็ยวเชิงนิเวศทำให้เก็ยประ โยชนึ้นในระยะยาว
ถึ้าหรับชุมชนเพราะรายได้จากกรทอ้งเท็ยวจะหมุญเว็ญนกลับมึพัฒนาชุมชนมึผู้ตอบถูก 318 คน
คึคเป็ญร้อยละ 90.9 ชึงแสดงให้เห็ญว่าประชาชนยังมีคึสนใจที่จึะพัฒนาหมู่บ้านของคญเองถึ้า
มึโอกาส

พบว่าร้อยละ 90.6 ทราบลึถึง ว่ากรทอ้งเท็ยวเชิงวิฒนธรรมทำให้เก็ยการฟึ้นฟู
อนุรักษ์วิฒนธรรมประเพณึเก้เก้ในชุมชน (ช็อ 1) แสดงให้เห็ญว่าประชาชนยังเช็อว่ากรทอ้งเท็ยว
ทำให้เก็ยการพัฒนาและอนุรักษ์ประเพณึที่เก้เก้ในชุมชน

และร้อยละ 85.7 ยังเช็อว่ากรทอ้งเท็ยวทางวิฒนธรรม (ช็อ 2) ได้แก่ กรทอ้งเท็ยว
ในสถานทีค็อไปนึ้ เช่น วัด สถานทีเก้เก้ ชึงแสดงให้เห็ญว่าประชาชนในชุมชนยังมีคึสนความ
รู้ น็อยในเร็งการทอ้งเท็ยวทางวิฒนธรรม

ร้อยละ 84 และเช็อว่ากรสงเสริมกรทอ้งเท็ยวเชิงนิเวศวิฒนธรรมทำให้คญใน
ชุมชนได้รึบคึสนรู้ใหม่ เพื่อชัวยในการพัฒนาผลิตภณัฑ์ (ช็อ 3) นึ้นแสดงว่าพวกเขาค็องการที่จึะ
เร็ยรู้และรึบเอาคึสนรู้ใหม่เพื่อจะได้นำมึาปรึบปรึงผลิตภณัฑ์ของพวกเขา

ร้อยละ 78.9 ตามลึ้าคึบ พบว่า ผลิตภณัฑ์ที่เป็ญจุดเค็ญของชุมชนสามารถคึงคุดใจ
ทอ้งเท็ยวได้เสมอทุคครึ้งไม่จำเป็ญต้องมึลึงจุงใจอึ้นๆ (ช็อ 6) เช่น การทำปลาสิ้ม การปั้นหม้อ
การแกะสลักครกหินเป็ญคึน แสดงให้เห็ญว่าประชาชนเช็อว่าถึ้ามึลึงที่เป็ญจุดเค็ญในหมู่บ้านจึะ

สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในชุมชนได้ ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้การพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนดีขึ้น

ผลการศึกษาดังกล่าวพอจะสรุปได้ว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ที่ดีในเรื่องของการพัฒนาการท่องเที่ยว ถ้ามีโอกาสได้เข้าร่วมพวกเขาก็จะเข้าร่วมทุกครั้งถ้ามีโอกาส เพราะเขาถือว่าการท่องเที่ยวทำให้นักท่องเที่ยวมีความสุขและเพลิดเพลินในการชมสิ่งต่าง ๆ เมื่อเทียบกับการตอบคดี และจะสังเกตได้ว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างจะมีความรู้และความเข้าใจดีในการส่งเสริมการท่องเที่ยว และพร้อมที่จะพัฒนา ถ้ามีหน่วยงาน หรือองค์กรต่าง ๆ ให้ความร่วมมือและเห็นความสำคัญของ กิจกรรมที่กลุ่มประชากรตัวอย่างทำ

ตารางที่ 5 ร้อยละของประชากรตัวอย่างจำแนกตามการแนะนำ ชักชวน เสนอแนะ ให้เข้าร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรม

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 350 คน

บุคคลที่แนะนำให้ร่วมกิจกรรม	ร้อยละ					
	5ครั้ง/ สัปดาห์	4ครั้ง สัปดาห์	3ครั้ง/ สัปดาห์	2ครั้ง/ สัปดาห์	1ครั้ง/ สัปดาห์	ไม่เคย
1. พ่อแม่	-	0.31 (1)	7.7 (27)	7.7 (27)	26.6 (93)	57.7 (202)
2. เพื่อนบ้าน	0.3 (1)	1.4 (5)	1 (6)	13.4 (47)	42.6 (149)	40.6 (142)
3. หน่วยงานของรัฐหรือ องค์กรเอกชน	-	-	0.3 (1)	0.3 (1)	1.4 (5)	98.0 (343)
4. ผู้นำชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน	-	-	-	0.6 (2)	6.9 (24)	92.6 (324)
5. ญาติ พี่น้อง	-	-	1.4 (5)	14.9 (52)	21.4 (75)	62.3 (218)
6. ร้านค้า	-	-	-	0.3 (1)	4.0 (14)	95.7 (335)

จากตารางที่ 5

แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างด้านการชักจูงแนะนำให้เข้าร่วมกิจกรรม ปรากฏว่าจากกลุ่มตัวอย่าง 350 คน พบว่าพ่อแม่ จะคอยแนะนำและชักจูงให้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 42.9 เพื่อนบ้านจะคิดเป็นร้อยละ 26.6 คอยแนะนำและชักจูงให้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 149 คน และรองลงมาจะเป็นร้อยละ 21.4 เป็นลำดับ จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างไม่เคยได้รับข่าวสารจากหน่วยงานอื่นนอกจากพ่อแม่ เพื่อนบ้านและญาติ นั่นแสดงให้เห็นว่ารัฐหรือองค์กรต่างๆ ควรต้องสร้างเสริมและคอยแนะนำความรู้และความเข้าใจ เกี่ยวกับการ

เข้าร่วมกิจกรรมมากกว่านี้ หากไม่มีหน่วยงานไหนให้ความร่วมมือ วัฒนธรรมเก่าแก่เช่นการผลิตผลิตภัณฑ์ก็จะไม่มีการพัฒนาและจะล่มสลายไปในที่สุด

จากตารางแสดงให้เห็นว่า หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรเอกชน ไม่เคยแนะนำหรือชักจูงให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรม ถึง 343 คน คิดเป็นร้อยละ 98.0 และรองลงมาคือ ผู้นำชุมชน, ผู้ใหญ่บ้าน 324 คน คิดเป็นร้อยละ 92.6 นั่นคือผู้นำชุมชนหรือหน่วยงานของรัฐ ไม่ให้ความสนใจในการนำเสนอหรือแนะนำให้ประชากรกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมกิจกรรมเท่าที่ควร ทั้งที่ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีความสนใจและพร้อมที่จะให้ความร่วมมือทุกรูปแบบ จากการวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงความไม่พร้อมของหน่วยงาน รัฐและองค์กรเอกชน ที่ไม่ให้ความสำคัญทางด้านการพัฒนาฝีมือหรือการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมในการผลิตผลิตภัณฑ์ในชุมชนเพื่อเป็นแหล่งแรงใจ แต่จะเน้นส่งเสริมทางด้านการท่องเที่ยวสถานที่เป็นหลัก เช่น จะให้ความสนใจที่จะพัฒนา กว๊านพะเยา วัดสถานที่มากกว่าพัฒนาตัวบุคคลหรือพัฒนาหรือส่งเสริมฝีมือและอาชีพของประชาชน

ตารางที่ 6 ร้อยละของประชากรตัวอย่างจำแนกตาม เกณฑ์ส่วนบุคคลเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยว

เกณฑ์ในการเข้าร่วมกิจกรรม	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 350 คน	
	ใช่	ไม่ใช่
1. กิจกรรมการท่องเที่ยวควรเป็นกิจกรรมที่ไม่ทำให้เสียเวลาในการทำมาหากิน	97.4(341)	2.6 (6)
2. การจัดการการท่องเที่ยว ควรคำนึงถึงผลประโยชน์ของชุมชนท้องถิ่นมากที่สุด	97.0(337)	3.7 (13)
3. การเข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวจะต้องทำให้ท่านได้รับคัดเลือกเข้าไปเป็นคณะกรรมการหมู่บ้าน หรือตำแหน่งอื่นๆ ในชุมชน	25.12 (88)	74.9 (262)

$\alpha = 0.60$

จากตารางที่ 6

จากการสุ่มประชากร 350 คน พบว่าประชากรที่เข้าร่วมกิจกรรมจะต้องไม่ทำให้พบเขาเสียเวลาทำมาหากิน จำนวน 341 คิดเป็นร้อยละ 97.4 และรองลงมาคือ การจัดการท่องเที่ยวควรจะต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ของชุมชน จำนวน 337 คิดเป็นร้อยละ 97.0 และการเข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวต้องทำให้เขาได้รับคัดเลือกเข้าไปเป็นคณะกรรมการ หมู่บ้าน ร้อยละ 25.12 จากตัวอย่างนี้ แสดงให้เห็นว่า การที่ประชาชนจะเข้าร่วมกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งจะต้องได้รับผลตอบแทน

เลขหมู่..... ๓๓๓.๗
๗๕๒.๖๐

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

แทน ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม ไม่ว่าจะเป็นสิ่งของหรือไม่ใช่สิ่งของแต่ก็จะต้องไม่ทำให้เสียเวลาในการเข้าร่วมและไม่เสียเวลาในการทำมาหากินของคนในชุมชน

จากตารางจะแสดงให้เห็นว่า เกณฑ์ในการตัดสินใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มตัวอย่างนั้น จะไม่หวังสิ่งตอบแทนเมื่อเข้าจะต้องตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรม ไม่ว่าจะตำแหน่งผู้นำหรือค่าแรง แต่กลุ่มตัวอย่างจะเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรม จะเห็นได้ว่ากลุ่มประชากรที่ตอบว่าไม่ใช่ จำนวน 262 คนคิดเป็นร้อยละ 74.9 ที่ไม่หวังที่จะได้รับตำแหน่งอื่นๆ ในชุมชน แต่เขาจะคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมในชุมชนท้องถิ่นมากกว่า และถ้ายังกิจกรรมนั้นจะไม่ทำให้พวกเขาเสียเวลาในการทำมาหากิน

แสดงว่ากลุ่มประชากร พร้อมทั้งจะให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ ถ้ามีหน่วยงานเข้ามาช่วยกันพัฒนา และกลุ่มประชากรตัวอย่าง คำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะเข้ามาพัฒนาชุมชนเป็นหลักถ้าชุมชนพัฒนา พวกเขาจะมีการพัฒนาตามมา และรายได้ก็จะตามมาเป็นอันดับ

ตารางที่ 7 ร้อยละของประชากรตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรม

ความคิดเห็นของประชาชนท้องถิ่น	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 350 คน			
	ร้อยละ			
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1. นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในชุมชนของท่านมักจะสร้างความวุ่นวายในหมู่บ้านของท่าน	1.4(5)	4.6(16)	78.6(275)	15.4(54)
2. นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในชุมชนจะก่อมลพิษ เช่นมลพิษทางรถยนต์	9.4(33)	4.3(15)	68.3(239)	18.0(63)
3. นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในชุมชนมักจะสร้างความสกปรกให้กับชุมชน เช่นทิ้งขยะไม่เป็นที่ เป็นต้น	3.4(12)	4.6(16)	70.6(247)	21.4(75)
4. นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในหมู่บ้านมักจะทำให้ชุมชนเกิดการแย่งแย่งกันในการขายสินค้าทำให้ชุมชนแตกความสามัคคีกัน	5.4(19)	4.6(16)	58.6(205)	31.4(110)

ตารางที่ 7 (ต่อ)

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 350 คน

ความคิดเห็นของประชาชนท้องถิ่น	ร้อยละ			
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
5. ค่านิยมและวิถีชีวิตที่เป็นความเชื่อดั้งเดิม ของคนท้องถิ่น เช่นการแกะสลักพระพุทธรูป รูปการทำครกหินถือว่าเป็นภูมิปัญญาที่ก่อให้เกิด รายได้ทางสังคมและการอยู่ร่วมกันโดยไม่ทิ้งถิ่นฐาน	73.3 (257)	19.1 (67)	5.1 (18)	2.3 (8)
6. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมคือการให้นักท่องเที่ยว ได้เข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยการเข้าไปดูวิถีชีวิตตามปกติ ของชุมชน	72.6 (254)	23.4 (82)	2.3 (8)	1.7 (6)
7. การท่องเที่ยวในชุมชนทำให้เกิด การเรียนรู้และแลกเปลี่ยน วัฒนธรรมกับนักท่องเที่ยว เช่นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ทันสมัยตาม สถานการณ์ต่างๆ	62.6 (219)	15.1 (53)	20.0 (70)	2.3 (8)
8. นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวชมสินค้าในหมู่บ้านมักจะมี ส่วนน้อยเพราะส่วนใหญ่มาชมสถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียงมากกว่า เช่น น้ำตก วัด กวีานพะเยา เป็นต้น	76.3 (267)	6.6 (23)	14.9 (52)	2.3 (8)
9. นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในชุมชนมักจะสร้างความ สกรปรกให้แก่ชุมชนทำให้เสียรายได้เสมอๆ เช่นการทิ้งขยะ ไม่เป็นที่	3.4 (12)	4.3 (14)	83.7 (293)	8.6 (30)
10. การพัฒนาหมู่บ้านเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่จะเข้ามา เที่ยวในชุมชนทำให้เสียรายได้ในการทำมาหากิน	6.6 (23)	4.9 (17)	73.1 (256)	15.4 (54)
11. การพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นหน้าที่ของรัฐบาลประชาชน ในชุมชนไม่จำเป็นต้องเข้าไปยุ่งเกี่ยว	8.6 (30)	2.0 (7)	65.1 (228)	24.3 (85)

 $\alpha = 0.71$

จากตารางที่ 7

แสดงให้เห็นว่า จากประชากร 350 คน ส่วนใหญ่จะมองนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวชมสินค้าจากการผลิตของชุมชนจะมีน้อยเพราะส่วนใหญ่จะเข้ามาชมสถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียงมากกว่า เช่น น้ำตก วัด กว๊านพะเยา เป็นต้น จำนวน 267 คน คิดเป็นร้อยละ 76.3 (ข้อ 8) ส่วนใหญ่จะเห็นด้วยที่ว่า นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวชมสินค้าในหมู่บ้านมีน้อยส่วนใหญ่จะมาเที่ยวสถานที่ ใกล้เคียง เช่น น้ำตก วัดอนันตโย ฯลฯ ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รองลงมา คือ ค่านิยมและวิถีชีวิตที่เป็นความเชื่อดั้งเดิมของคนท้องถิ่น เช่น การแกะสลักพระพุทธรูป การทำครกหิน ถือว่าเป็นภูมิปัญญาที่ก่อให้เกิดรายได้ทางสังคม และอยู่ร่วมกัน โดยไม่ทิ้งถิ่นฐาน มีจำนวน 257 คน คิดเป็นร้อยละ 73.3 (ข้อ 5) ของจำนวนตัวอย่างทั้งหมด และ จำนวน 254 คน คิดเป็นร้อยละ 72.6 (ข้อ 6) คิดว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วัฒนธรรมคือการให้นักท่องเที่ยวได้เข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยการเข้าไปดูวิถีชีวิตตามปกติของชุมชน

จากการตอบที่ว่าไม่เห็นด้วยในคำถามกับกลับมีเป็นคำตอบที่ถูกต้องนั้น จำนวน 275 คน คิดเป็นร้อยละ 78.6 ของกลุ่มประชากรบอกว่านักท่องเที่ยวไม่ได้มาสร้างความอุ่นใจแสดงว่าเขามีทัศนคติที่ดีต่อนักท่องเที่ยว รองลงมา จำนวน 247 คน คิดเป็นร้อยละ 70.6 (ข้อ 3) ถือว่าเป็นคำตอบที่สูงทีเดียว คนในชุมชนไม่ถือว่าการที่นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในชุมชนนั้นก่อให้เกิดความสกปรก และนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวไม่ก่อมลพิษทางรถยนต์ จำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 68.3 (ข้อ 2) นั้นแสดงว่า คนในชุมชนมีทัศนคติที่ดีต่อนักท่องเที่ยว แสดงให้เห็นถึงความต้องการที่จะให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมและต้องการที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนของตนเอง และที่สำคัญอีกตัวหนึ่งคือ ชุมชนต้องการให้เรื่องของการพัฒนาเป็นเรื่องของรัฐบาล จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 65.1 (ข้อ 11) คนในชุมชนไม่เอียงที่จะเข้าไปยุ่งเกี่ยวในเรื่องของการพัฒนาให้เป็นหน้าที่ของรัฐบาล นั้นแสดงให้เห็นว่า ชาวบ้านต้องการให้รัฐบาลส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวและชาวบ้านจะเป็นผู้ผลิตและผู้ขายอย่างเดียว โดยไม่เข้าไปยุ่งกับการพัฒนา

จากกลุ่มตัวอย่างข้างต้น แสดงให้เห็นว่าประชากรกลุ่มตัวอย่าง ยังอยากให้นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในชุมชน โดยเที่ยวชมวิถีชีวิตและวัฒนธรรมดั้งเดิมมากกว่าที่จะเข้าสร้างความอุ่นใจและหึงสิ่งสกปรกไว้ในชุมชน

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างคิดว่านักท่องเที่ยวที่ไม่นิยมชมสินค้าในหมู่บ้านมีส่วนน้อยเพราะส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวมาเที่ยวสถานที่ หลัๆ กว๊านพะเยา น้ำตก วัด เป็นต้น แสดงว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่ค่อยนิยมหรืออาจจะไม่รู้จักผลิตภัณฑ์ในชุมชน นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะผ่านและแวะซื้อ

ตารางที่ 8 ร้อยละของประชากรตัวอย่างจำแนกตาม ความตั้งใจมุ่งมั่นที่จะมีส่วนร่วมใน
การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมในชุมชน

ความตั้งใจที่จะมีส่วนร่วมการพัฒนาการท่องเที่ยว	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 350 คน	
	ใช่	ไม่ใช่
1. ถ้าชุมชนมีการพัฒนาการท่องเที่ยวเมื่อไร ท่านก็จะเข้าร่วมทุกครั้ง ถึงแม้ว่าท่านจะไม่ค่อยมีเวลามากนัก	95.4 (334)	4.6 (16)
2. ชุมชนมีการพัฒนาการท่องเที่ยวท่านก็จะเข้าร่วมถึงแม้ว่าจะไม่มีใคร ใครในชุมชนสนใจที่จะเข้าร่วมก็ตาม	83.7 (293)	16.3 (57)
3. การเข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวทำให้เสียเวลาและขาดรายได้ไป บ้างท่านก็จะเข้าร่วม	81.2 (284)	18.9 (66)
4. ท่านไม่สนใจงานอะไรทั้งสิ้นเมื่อมีกิจกรรมการท่องเที่ยวเกิดขึ้น ท่านเข้าร่วมทุกครั้ง	70.3 (246)	29.7 (104)
5. เมื่อในชุมชนของท่านมีกิจกรรมการท่องเที่ยวท่านมักจะชักชวน เพื่อนๆ หรือญาติของท่านไปร่วมงานเสมอ โดยที่ไม่สนใจ ว่าท่านจะมีเงินหรือไม่ก็ตามเพียงขอแค่ได้ไปร่วมก็พอใจแล้ว	2.9 (255)	27.1 (95)
6. ถ้ามีกิจกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวท่านมีความมุ่งมั่นไม่ว่าจะมี ปัญหาหรืออุปสรรคใดๆเกิดขึ้นก็ตามท่านก็ต้องการจะไปร่วมกิจกรรม นั้นๆ ให้ได้	70.6 (247)	29.4 (103)
7. เมื่อในชุมชนของท่านมีกิจกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวท่านมักจะ ไปร่วมเสมอถึงแม้ว่าจะมีเวลาว่างไม่มากนัก	80.3 (281)	19.7 (69)
8. เมื่อชุมชนของท่านจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวถึงแม้ว่าท่านจะมีนัด หรือคิดธุระที่ไหนก็ตาม ท่านก็จะขอเลื่อนนัดเพื่อที่จะเข้าไปร่วม ในกิจกรรมการท่องเที่ยวเพราะท่านตั้งใจที่จะเข้าร่วมทุกครั้งถ้ามี กิจกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยว	73.7 (258)	26.3 (92)
9. ถ้ามีกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวถึงแม้ว่าท่านจะติด งานอื่นก็ตามท่านก็สามารถมาร่วมกิจกรรมในชุมชนได้เสมอ	72.9 (255)	27.1 (95)
10. ท่านชอบที่จะไปร่วมกิจกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน มากเพราะจะทำให้ท่านมีรายได้ถึงแม้ว่าจะน้อยนิดท่านก็จะไป	84.9 (297)	14. (49)

จากตารางที่ 8

จากจำนวนประชากร 350 คน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะตอบว่าถ้าชุมชนมีการพัฒนาการท่องเที่ยวเมื่อไรเขาก็จะเข้าร่วมทุกครั้ง ถึงแม้ว่าเขาจะไม่ค่อยมีเวลามากนัก จำนวน 334 คน คิดเป็นร้อยละ 95.4 (ข้อ 1) ของจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รองลงมาคือ ประชากรกลุ่มตัวอย่างจะเข้าไปร่วมกิจกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนจะต้องไม่มากเพราะจะทำให้เขามีรายได้ถึงแม้ว่าจะน้อยนิดก็ตาม จำนวน 297 คน คิดเป็นร้อยละ 84.9 (ข้อ 10) จากคำร้อยละของข้อ 10 จะแสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างชอบที่จะเข้าร่วมกิจกรรมเพราะที่ทำให้พวกเขามีรายได้ อาจจะเป็นรายได้จากการขายผลิตภัณฑ์ และร้อยละ 83.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 293 คน (ข้อ 2) นั้นแสดงให้เห็นว่าประชาชนในชุมชนต้องการให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยว ถึงแม้ว่าถ้ามีการพัฒนาการท่องเที่ยวถ้าไม่มีใครเข้าร่วมพวกเขาก็จะไปแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจและความมุ่งมั่นของประชาชนในท้องถิ่นที่จะให้ความร่วมมือในการพัฒนาการท่องเที่ยวถึงแม้ว่าไม่มีใครในชุมชนสนใจที่จะเข้าร่วมก็ตาม

จากการที่ตอบว่าไม่ใช่ จำนวน 104 คิดเป็นร้อยละ 29.7 (ข้อ 4) หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างไม่สนใจกิจกรรมการท่องเที่ยวและถ้ามีกิจกรรมการท่องเที่ยวก็จะไม่ไปร่วม นั้นแสดงว่าพวกเขาอาจจะไม่มีเวลาที่จะสนใจ ในกิจกรรมการท่องเที่ยว แต่ก็ถือว่าตอบว่าไม่ใช่ นั้นมีส่วนน้อยก็ถือว่าชุมชนแห่งนี้ต้องการที่จะให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อให้ชุมชนของพวกเขาได้มีการพัฒนา และจะส่งผลถึงรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากการที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว ทำให้ผลิตภัณฑ์ที่พวกเขาทำอยู่ เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป และขายดีขึ้น

จากกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถาม แสดงให้เห็นว่าเขาต้องการที่จะเข้าร่วมกิจกรรมถ้าเขามีโอกาส และถ้ามีรายได้จากการพัฒนาการท่องเที่ยวถึงแม้ว่าจะไม่คุ้มค่า แต่ก็จะให้ความร่วมมือทุกครั้งถ้าในชุมชนมีกิจกรรมต่าง ๆ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างพร้อมที่จะให้ความร่วมมือ ถ้าทุกฝ่ายร่วมกันพัฒนาในชุมชนของเขาอย่างเต็มที่

จากตารางข้างต้นพอจะสรุปได้ว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่าง มีความตั้งใจและมุ่งมั่นที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของตนเอง ถ้ามีใครสนับสนุนพวกเขาก็พร้อมที่จะให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี โดยไม่คิดว่าจะทำให้เสียเวลาและเสียโอกาสในการทำมาหากิน ฉะนั้นจะเห็นได้ว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างนี้มีความเข้มแข็งและมีพลังที่จะเข้าร่วมในการพัฒนา ถ้ามีหน่วยงานหรือองค์กรเอกชนให้การสนับสนุน พวกเขาก็พร้อมที่จะให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ถ้ามีโอกาสดังกล่าว เพราะการส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวทำให้พวกเขาสามารถที่จะหารายได้และพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่ให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน การที่ฝ่ายต่างๆ ให้ความสนใจผลิตภัณฑ์พื้นบ้านที่พวกเขาทำอยู่นั้น ย่อมส่งผลสำเร็จให้กลุ่มผู้ผลิต แสดงให้เห็นว่าพวกเขามีความพึงพอใจและความตั้งใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยว จากการได้พูดคุยกับผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า พวกเขา

พร้อมเสมอ ถ้าจะมีการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนของพวกเขา ละถ้ามีกิจกรรมต่าง ๆ พวกเขา ก็จะเข้าไปร่วมกิจกรรมนั้น ๆ

ตารางที่ 9 ร้อยละของประชากรตัวอย่างจำแนกตามการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรม

การมีส่วนร่วมในการจัดการพัฒนาการท่องเที่ยว	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 350 คน				
	ร้อยละ				
	5-4 ครั้ง/ สัปดาห์	4-3 ครั้ง/ สัปดาห์	3-2 ครั้ง/ สัปดาห์	1-2/ครั้ง/ สัปดาห์	ไม่เคย
1. ทำนร่วมพัฒนาหมู่บ้านให้สะอาด เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวประทับใจและอยากมาเที่ยวอีก	12 (42)	9 (3)	4.3 (15)	67.1 (235)	15.7 (55)
2. ทำนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ เช่น ทำของที่ระลึก โดยเน้นผลิตภัณฑ์ในหมู่บ้านและทำกันมาช้านานเพื่อการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น	16.3 (57)	.3 (1)	.6 (2)	20.6 (72)	18.3 (64)
3. ทำนมีส่วนร่วมในชุมชนเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน	16 (56)	9 (3)	17.7 (62)	33.4 (117)	32 (12)
4. ทำนเคยประสานงานกับบุคคลหรือหน่วยงานอื่นๆเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยว	16 (56)	6 (2)	12.3 (43)	25.1 (88)	50.3 (176)
5. ทำนเคยร่วมกิจกรรมการส่งเสริมการตลาดของนักท่องเที่ยวในชุมชนของท่าน	4.9 (17)	0.3 (1)	7.4 (26)	29.4 (103)	58 (203)
6. ทำนเคยอำนวยความสะดวกและให้ความช่วยเหลือต่างๆ ในการจัดการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมในชุมชน	3.7 (13)	1.7 (6)	11.4 (40)	36.6 (128)	46.6 (163)

ตารางที่ 9 (ต่อ)

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 350 คน

การมีส่วนร่วมในการจัดการ	ร้อยละ				
				1-2 ครั้ง	ไม่เคย
	5-4 ครั้ง/ สัปดาห์	4-3 ครั้ง/ สัปดาห์	3-2 ครั้ง/ สัปดาห์	สัปดาห์	
7. สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ ในการวางแผนกิจกรรมการท่องเที่ยว ในชุมชน	2.0 (7)	-	6.3 (22)	18.6 (65)	73.1(256)
8. เสนอนำชักชวน/ชักจูงให้ผู้อื่น เข้าร่วมกิจกรรมการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมใน ชุมชน	2 (7)	3.7 (13)	16.3 (57)	24.9 (87)	53.1 (186)
9. ท่านเคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการ ท่องเที่ยว โดยการ โฆษณาหรือ ประชาสัมพันธ์ให้เพื่อนบ้านมาร่วม งานในชุมชนของท่าน	2 (7)	2 (7)	6.6 (58)	25.1 (88)	54.4 (190)
10. ในชุมชนของท่านมีการส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยwt่านมักจะให้ ความร่วมมืออย่างดียเยี่ยม	1.7 (6)	2 (7)	10.3 (36)	46.6 (163)	39.4 (138)
11. ผู้นำชุมชน (ผู้ใหญ่ กำนันสมาชิก กลุ่มต่างๆ) เวลาที่มีกิจกรรมการส่งเสริมการท่องเที่ยwt่านมักจะคอยให้คำแนะนำท่านอยู่เสมอ	2.3 (8)	1.7 (6)	6.9 (24)	46.3 (162)	42.9 (150)
12. เวลาชุมชนจัดกิจกรรมการท่องเที่ยwt่านมักจะเข้าร่วมอยู่เสมอ	1.7 (6)	1.1 (4)	7.4 (26)	65.4 (229)	24.3 (85)

จากตารางที่ 9

แสดงให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของกลุ่ม ประชากรที่ต้องการที่จะเข้าร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านให้สะอาดเพื่อให้นักท่องเที่ยวประทับใจและ อยากมาเที่ยวอีก สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง จำนวน 235 คน คิดเป็นร้อยละ 67.1 (ข้อ 1) พบว่าประชาชนในชุมชนต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านให้สะอาด เพื่อให้นักท่องเที่ยวประทับใจ นั้น แสดงให้เห็นว่าพวกเขาต้องการให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนของพวกเขา และรองลงมา คือ

เวลาชุมชนจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวกลุ่มประชากรตัวอย่างก็จะเข้าร่วมอยู่เสมอ จำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 65.4 (ข้อ 12) และต้องการที่จะมีส่วนร่วมในชุมชนเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 33.4 (ข้อ 3) แสดงว่า ชุมชนนี้มีแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวและต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่าประชากรต้องการจะเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งถ้ามีโอกาส และเพื่อที่จะพัฒนาหมู่บ้านให้สะอาดและเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวถึงแม้ว่าจะเสียเวลาในการประกอบอาชีพประชากรกลุ่มตัวอย่างก็พร้อมที่จะเสียสละเวลา ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมที่มากที่สุดคือ สนับสนุน อุปกรณ์ สถานที่ ในการวางแผนกิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชน 256 คน คิดเป็นร้อยละ 73.1 (ข้อ 7) อาจจะแสดงให้เห็นว่าประชากรไม่มีอุปกรณ์ หรือสถานที่ในการวางแผน แต่มีกำลังที่จะช่วยกันโดยคิดเป็นแรงงาน และพร้อมที่จะสนับสนุนด้านแรงงานมากกว่าวัสดุ อุปกรณ์ และรองลงมา คือ แนะนำชักชวนให้ผู้อื่นเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 53.1 (ข้อ 8) ถือว่าเป็นตัวเลขที่ปานกลาง นั้นหมายความว่ากลุ่มตัวอย่างไม่ค่อยที่จะแนะนำผู้อื่นเข้าร่วมกิจกรรมเพราะอาจจะไม่ค่อยมีความรู้ในด้านการจัดการการท่องเที่ยว ฉะนั้นหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรต่างๆ ควรที่จะให้ความสำคัญและมีการประชาสัมพันธ์ให้มากกว่านี้ และร้อยละ 54.4 (ข้อ 9) ก็ไม่เคยที่จะส่งเสริมโดยการโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์ เพราะกลุ่มตัวอย่างถือว่าเป็นหน้าที่ ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่จัดขึ้น ควรจะมีการประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวชมมากกว่านี้ และคนในชุมชนไม่ค่อยที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว อาจเป็นเพราะว่าคนในชุมชนไม่ค่อยที่สนใจในเรื่องของการพัฒนา มุ่งแต่ขายผลิตภัณฑ์ จำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 65.4 (ข้อ 12) นั้นหมายความว่าเวลาชุมชนมีงานหรือจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว คนในชุมชนมักจะไม่ค่อยมีส่วนร่วม เพราะได้รับข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์จากจำนวน 190 คิดเป็นร้อยละ 54.4 (ข้อ 9) แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาการท่องเที่ยวไม่ค่อยได้มีการประชาสัมพันธ์มากนัก คนในชุมชนถึงมีส่วนร่วมน้อย

จากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เข้าร่วมในการส่งเสริมการตลาด ที่ทางภาครัฐรับจัดให้ไม่ว่าจะเป็นในวันสำคัญๆ เช่นวันเทศกาลต่างๆ ไม่ค่อยที่จะนำเอาผลิตภัณฑ์ไปวางขายหรือมีการโฆษณาชักชวนให้นักท่องเที่ยวเข้าเที่ยวในชุมชน ส่วนใหญ่จะวางขายตามร้านค้าใหญ่ๆ ในชุมชน และจะสังเกตเห็นว่าผู้นำชุมชนไม่ค่อยที่จะสนใจที่จะแนะนำหรือชักชวน เวลาที่มีกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว ทำให้ประชาชนในชุมชนไม่ได้รับข่าวสารเวลาที่มีกิจกรรมต่างๆ

ตอนที่ 7 การวิเคราะห์หาค่าสัมพัทธ์ระหว่างตัวแปร

จากการวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ข้างต้นนั้น โดยหลังจากการหาค่า ∞ โดยตัดข้อความที่ทำให้ค่า ∞ ต่ำลงไปจนเหลือข้อที่จะต้องทำการหาคะแนนรวมของแต่ละตัวแปร ของงานวิจัยในครั้งนี้ทั้งหมดก่อนแล้วค่อยหาค่าสัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ โดยใช้สถิติต่อไปนี้

1. สถิติที่ใช้แสดงขนาดและทิศทางของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ได้แก่ ค่า Pearson's Correlation Coefficient (r)
2. สถิติที่ใช้ทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติคือ Anova (F-test)

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและการกระจายคะแนนของความรู้ จำแนกตามอาชีพในด้านสิ่งแวดล้อมวัฒนธรรมกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรม

		จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 350 คน			
		N	μ ค่าเฉลี่ย	σ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	Std. Error Mean
ความรู้ อาชีพอื่นๆ	183		5.42	1.03	7.601
	แกะสลักหินทราย 167		5.066	1.19	9.23
		t	df	p	Std. Error Different
EQUAL VARIANCE	2.942		348	0.003	0.1188
UNEQUAL VARIANCE	2.922		329	0.004	0.1196

การทดสอบความแตกต่างความแปรปรวนของประชากร $F=2.0, P=0.15$

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่า กลุ่ม อาชีพมีค่าเฉลี่ยของคะแนน ความรู้ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อาชีพๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.42 ส่วนอาชีพแกะสลักหินทราย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.06 นั้นหมายความว่ากลุ่มอาชีพอื่นมีความรู้ในเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยวมากกว่ากลุ่มอาชีพแกะสลักหินทรายและคะแนนเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 2.942, p = 0.003$)

นั่นคือการได้รับความรู้ของแต่ละอาชีพแตกต่างกัน อาชีพอื่นๆ มีความรู้ในเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ดีกว่าอาชีพแกะสลักหินทราย เพราะอาชีพอื่น ๆ อาจจะได้รับความรู้ในเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยวจากแหล่งอื่น แต่กลุ่มอาชีพแกะสลักหินทรายส่วนใหญ่จะมุ่งทำงานเป็นหลัก ไม่มีเวลาที่จะสนใจข่าวสาร จึงได้รับความรู้ในเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยวน้อย

กว่ากลุ่มอาชีพอื่นๆ ที่มีโอกาสจะได้รับความรู้จากแหล่งอื่นหรือหน่วยงานต่างๆ ผู้วิจัยได้สังเกตว่า อาชีพอื่น จะมีความรู้ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมากกว่าอาชีพแกะสลักหินทราย

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และการกระจายคะแนน ของอาชีพจำแนกตามข้อมูลข่าวสาร

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 350 คน

	N	μ ค่าเฉลี่ย	σ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	Std,Error Mean
ข่าวสาร อาชีพอื่นๆ	183	7.60	2.76	0.204
แกะสลักหินทราย	167	6.72	2.97	0.230
	t	df	p	Std. Error Different
EQUAL VARIANCE	2.85	348	0.005	0.306
UNEQUAL VARIANCE	2.84	338.91	0.005	0.307

การทดสอบความแตกต่างความแปรปรวนของประชากร $F=0.315$, $P=0.57$

จากตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยของคะแนนการรับรู้ข่าวสารของ อาชีพอื่นๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.60 อาชีพแกะสลักหินทรายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.72 หมายถึงคะแนนเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 0.315$, $P = 0.57$)

จะพบว่า กลุ่มอาชีพอื่นๆ ได้รับข้อมูลข่าวสารมากกว่าอาชีพแกะสลักหินทราย อาจจะเป็นเพราะว่ากลุ่มอาชีพแกะสลักหินทรายไม่มีเวลาที่จะได้รับรู้ข่าวสารการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมากกว่าอาชีพอื่นๆ ซึ่งเวลาที่ได้รับรู้ข่าวสารอาจจะเป็นเวลาทำงาน จึงไม่มีโอกาสที่จะได้รับรู้ ข้อมูลข่าวสารการพัฒนาการท่องเที่ยวจากแหล่งอื่น แสดงว่าอาชีพมีผลต่อการรับรู้ข่าวสาร

จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพอื่นๆ มีโอกาสที่จะได้รับรู้ข่าวสารการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จากหน่วยงานต่างๆ แต่อาชีพแกะสลักหินทรายได้รับข้อมูลข่าวสารการพัฒนาการท่องเที่ยวน้อยกว่าอาชีพอื่น อาจเป็นเพราะกลุ่มผู้ผลิตหินทรายมุ่งแต่ผลิตสินค้า ประกอบกับการไม่มีเวลาและโอกาสที่จะได้รับข้อมูลข่าวสารจากแหล่งอื่น การรับรู้ข่าวสารของแต่ละกลุ่มแตกต่างกัน โดยมีปัจจัยหลายอย่าง เช่น สถานที่ในการทำงานเวลา หรือปัจจัยอื่นๆ อาทิ การประชาสัมพันธ์ของแต่ละหน่วยงานไม่ทั่วถึง ผู้นำไม่ให้ความร่วมมือในการประชาสัมพันธ์ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นสาเหตุของอุปสรรคในการรับรู้ข่าวสาร สังเกตได้จากการวิเคราะห์ ตารางที่ 2 การได้รับความรู้ข่าวสารของกลุ่มแกะสลักหินทราย ส่วนใหญ่จะได้รับความรู้ข้อมูลข่าวสารจาก สื่อวิทยุ และเพื่อนบ้านที่สามารถแลกเปลี่ยนความรู้ให้เป็นตนเอง และจากตารางเช่นเดียวกัน จะสังเกตว่ากลุ่มผู้แกะสลักหินทรายจะไม่ค่อยได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารจาก รัฐบาลหรือหน่วยงาน

เอกชน รวมถึงผู้นำชุมชน แสดงว่ารัฐบาลและผู้นำชุมชนไม่มีการสนับสนุนประชาสัมพันธื์เกี่ยวกับ การพัฒนาการท่องเที่ยวให้กลุ่มแกะสลักหินทราย จึงมีค่าเฉลี่ยคะแนนที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและการกระจายคะแนนของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามทัศนคติต่อการ พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 350 คน				
	N	μ ค่าเฉลี่ย	σ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	Std,Error Mean
ทัศนคติ อาชีพอื่นๆ	183	2.56	1.72	0.127
แกะสลักหินทราย	167	3.03	2.41	0.187
	t	df	p	Std. Error Different
EQUAL VARIANCE	-212	348	0.035	0.223
UNEQUAL VARIANCE	-2.09	297.45	0.037	0.226

การทดสอบความแตกต่างความแปรปรวนของประชากร $F = 1.95$, $P = 0.16$

จากตารางที่ 12 แสดงว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนน ทัศนคติของในการพัฒนาการท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรม ของอาชีพอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.56 อาชีพแกะสลักหินทรายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.03 นั้นหมายความว่า กลุ่มผู้แกะสลักหินทราย มีโอกาสที่จะเข้าร่วมการพัฒนาการท่องเที่ยวได้มากกว่า กลุ่มอาชีพอื่นมีทัศนคติที่ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมเพราะเห็นจากการ พัฒนาการท่องเที่ยวจากแหล่งอื่น แต่อาชีพแกะสลักหินทรายส่วนใหญ่ผู้ที่ผลิตจะอาศัยอยู่ในหมู่บ้าน เป็นระยะเวลาที่นานจึงมีทัศนคติที่ความแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -212$, $p = .035$)

ดังนั้นจะพบว่า ทัศนคติกับอาชีพมีความแตกต่างกัน อาชีพแกะสลักหินทรายมี ทัศนคติในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้ดีกว่าอาชีพอื่น ๆ เพราะอาชีพครกหินอาจได้ใกล้ชิด กับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาซื้อหรือมาเที่ยวมากกว่าอาชีพอื่นๆ จึงมีทัศนคติต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว ได้ดีกว่าและอาชีพครกหินอยู่ในพื้นที่นานกว่าอาชีพอื่น

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ผลิต พบว่า กลุ่มผู้แกะสลักหินทรายมีทัศนคติที่ต่อการ พัฒนาการท่องเที่ยว กลุ่มผู้ผลิตไม่คิดว่านักท่องเที่ยวจะสร้างความสกรปรกให้กับชุมชน (ตารางที่ 7 หน้า 50) นั่นคือ กลุ่มผู้ผลิตต้องการให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวชมผลิตภัณฑ์ในชุมชน เพื่อที่จะได้มี

การพัฒนาคุณภาพสินค้าในชุมชน แต่อาชีพอื่น ๆ ไม่สนใจที่จะพัฒนาการท่องเที่ยว จึงมีค่าที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญของสถิติ

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและ การกระจายคะแนนของอาชีพจำแนกตามการแนะนำ
ชักชวนใน การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

		จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 350 คน			
		N	μ ค่าเฉลี่ย	σ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	Std,Error Mean
แนะนำ	อาชีพอื่นๆ	183	2.50	2.02	.149
แกะสลักหินทราย		167	1.79	1.80	.139
		t	df	p	Std. Error Different
EQUAL VARIANCE		3.462	348	.001	.205
UNEQUAL VARIANCE		3.479	347	.001	.204

การทดสอบความแตกต่างความแปรปรวนของประชากร $F = 1.95$, $P = 0.16$

จากตาราง 13 เห็นว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มอาชีพตามการแนะนำชักชวนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อาชีพอื่นๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50 อาชีพแกะสลักหินทรายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.79 นั้นหมายถึง การแนะนำ ชักชวน มีผลต่อการประกอบอาชีพและมีผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จากตารางจะสังเกตว่าอาชีพแกะสลักหินทรายจะได้รับการแนะนำเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมน้อยกว่าอาชีพอื่น เพราะอาชีพครกหินทำกันมานาน ทุกคนเห็นจนเป็นเรื่องที่ปกติ แต่อาชีพอื่นที่เข้ามาอาจใหม่ สำหรับชุมชนจึงมีการแนะนำมากกว่าอาชีพแกะสลักหินทราย

จากการสัมภาษณ์ พบว่ากลุ่มอาชีพแกะสลักครกหินจะได้รับการแนะนำจากเพื่อนบ้านและรองลงมาก็คือญาติ พี่น้องและคนใกล้ชิด สังเกตได้ว่าไม่มีหน่วยงานใดแนะนำชักจูงให้เข้าร่วมการพัฒนาการท่องเที่ยว แต่กลุ่มอาชีพมีโอกาสแลกเปลี่ยนข้อมูลจากหน่วยงานต่างๆ จึงทำให้ค่าออกมาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 3.462$, $p = 0.001$)

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและการกระจายคะแนนของอาชีพ จำแนกตามความตั้งใจ
ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

		จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 350		
	N	μ ค่าเฉลี่ย	σ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	Std,Error Mean
ความตั้งใจ อาชีพอื่นๆ	183	8.53	2.80	0.207
แกะสลักหินทราย	167	7.14	2.90	0.225
	t	df	p	Std. Error Different
EQUAL VARIANCE	4.538	348	0.002	0.3055
UNEQUAL VARIANCE	4.530	342	0.000	0.3060

การทดสอบความแตกต่างความแปรปรวนของประชากร $F = 4.39, P = 0.037$

จากตาราง 14 แสดงให้เห็นว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนของ อาชีพอื่นๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.53 อาชีพแกะสลักหินทรายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.14 นั้นหมายความว่า อาชีพแกะสลักหินทรายมีความตั้งใจในการพัฒนาการท่องเที่ยวค่อนข้างน้อยอาจเป็นเพราะว่าทำอาชีพแกะสลักหินทรายมานาน จนเป็นเรื่องปกติของคนในชุมชน ส่วนใหญ่ประชาชนจะสนใจแต่อาชีพที่ตนเองทำเป็นหลัก จึงทำให้ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 4.538, p = 0.000$) แสดงว่ากลุ่มประชากรยอมรับในอาชีพที่มีความแตกต่างกันมีความตั้งใจที่แตกต่างกัน ประชากรสนใจเฉพาะอาชีพที่ตนเองทำอยู่ จึงมีความ ความของกลุ่มอาชีพแตกต่างกัน

จากการที่ผู้วิจัยได้สังเกตพบว่า อาชีพมีผลต่อความตั้งใจแตกต่างกัน ผู้ที่ประกอบอาชีพอื่นจะมีความตั้งใจในการพัฒนาการท่องเที่ยวมากกว่า อาจเป็นเพราะว่า พวกเขาถือว่าเป็นสิ่งน่าแปลกและทำกันค่อนข้างน้อย ควรช่วยกันพัฒนาให้เป็นสินค้าที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว แต่ผู้ที่ประกอบอาชีพแกะสลักหินทรายที่มีค่าออกมาต่ำก็เพราะว่าพวกเขาทำกันมานาน และไม่รู้สึกละไรกับการพัฒนาอาจเป็นเพราะส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่นานจะได้รับการศึกษาชั้นประถม

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและการกระจายคะแนนของอาชีพ จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรม

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 350 คน

N	μ ค่าเฉลี่ย	σ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	Std,Error Mean
มีส่วนร่วม อาชีพอื่นๆ 183	13.13	7.43	0.5498
แกะสลักหินทราย 167	9.88	9.91	0.7674
t	df	p	Std. Error Different
EQUAL VARIANCE 3.49	348	0.001	0.9319
UNEQUAL VARIANCE 3.45	306	0.001	0.9440

การทดสอบความแตกต่างความแปรปรวนของประชากร $F = 3.47, P = 0.063$

จากตารางที่ 15 แสดงให้เห็นว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรม อาชีพอื่นๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.13 อาชีพแกะสลักหินทราย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.88 นั้นหมายความว่า ผู้ที่มีอาชีพแกะสลักหินทรายมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวค่อนข้างน้อย แต่กลุ่มแกะสลักหินทรายก็ยอมรับการมีส่วนร่วม จึงมีค่าไม่แตกต่างกันของแต่ละอาชีพในการมีส่วนร่วมต่างกัน กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 3.49, p = 0.001$)

ดังนั้นถึงแม้ว่ากลุ่มอาชีพอื่นๆ จะมีความร่วมมือในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน จะสังเกตได้ว่า กลุ่มอาชีพอื่นจะมีการพัฒนาการท่องเที่ยวได้มากกว่ากลุ่มอาชีพแกะสลักหินทราย เพราะกลุ่มอาชีพอื่นมาจากหลาย ๆ หน่วยงาน จึงมีความรู้ในเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยวมากกว่าอาชีพแกะสลักหินทราย

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและการกระจายคะแนนของความรู้ จำแนกตามเพศในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรม

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง = 350

N	μ ค่าเฉลี่ย	σ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	Std,Error Mean
ความรู้ ชาย 171	5.21	1.22	9.350
หญิง 179	5.28	1.01	7.609

ตารางที่ 16 (ต่อ)

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง = 350				
	N	μ ค่าเฉลี่ย	σ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	Std,Error Mean
	t	df	p	Std Error Different
EQUAL VARIANCE	-.619	348	0.536	7.439
UNEQUAL VARIANCE	-.617	330	0.538	7.438

การทดสอบความแตกต่างความแปรปรวนของประชากร $F 2.12, P = 0.14$

จากตาราง 16 แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยคะแนน ของเพศกับความรู้ เพศค่าเฉลี่ยเท่ากับเพศชาย 5.21 เพศหญิง 5.28 นั้นแสดงให้เห็น เพศไม่มีผลต่อความรู้ จากตารางแสดงให้เห็นถึงเพศหญิงจะมีความรู้มากกว่าเพศชาย ผลต่างเพียง 0.07 เท่านั้น กลุ่มประชากรยอมรับความแตกต่างถือว่าค่อนข้างต่ำ และมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -.619, p \leq .536$)

จากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่า ความรู้ไม่แตกต่างกันมาก แต่ผลที่ต่างกันผู้หญิงมีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอาจเป็นเพราะว่าส่วนใหญ่กลุ่มผู้หญิงจะมีการพบแลกเปลี่ยนความรู้มากกว่าผู้ชาย เพราะส่วนใหญ่แล้วผู้ชายมุ่งแต่ประกอบอาชีพ โดยไม่ค่อยได้สนใจสิ่งอื่นใดนอกจากอาชีพที่ตนเองทำอยู่

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและ การกระจายคะแนนของเกณฑ์จำแนกตามเพศในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 350 คน					
	N	μ ค่าเฉลี่ย	σ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	Std,Error Mean	
	t	df	p	Std.Error Different	
เกณฑ์บุคคล	ชาย	171	7.36	2.83	0.2163
	หญิง	179	7.01	2.94	0.2205
EQUAL VARIANCE	2.408	348	0.017	0.2371	
UNEQUAL VARIANCE	2.418	342	0.016	0.2371	

การทดสอบความแตกต่างความแปรปรวนของประชากร $F = 9.67, P = 0.002$

จากตารางที่ 17 แสดงให้เห็นค่าเฉลี่ยคะแนนของเกณฑ์ส่วนบุคคลในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม มีค่าเพศชาย 7.36 เพศหญิง 7.01 นั้นหมายความว่าเพศชายมีเกณฑ์ในการตัดสินใจในเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมมากกว่าผู้หญิง แสดงจึงยอมรับ ค่าความแตกต่าง แม้ว่าจะมีเท่ากันหรือค่อนข้างต่ำแต่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 2.408, p = .017$)

จากการสังเกตพบว่า ส่วนใหญ่ผู้หญิงจะมีเกณฑ์ส่วนบุคคลในการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยว จะไม่ชอบให้เสียเวลาในการประกอบอาชีพ และที่สำคัญต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ของชุมชนเป็นหลัก (ตารางที่ 6 หน้า 49) จะสังเกตได้จากกลุ่มต่างๆ ที่มีผู้หญิงเป็นหัวหน้าและตัดสินใจได้ดี อาจจะเป็นเพราะผู้ชายจะไปทำงานนอกบ้านจึงไม่ค่อยมีเกณฑ์ในการตัดสินใจ

จากการหาค่าเชื่อมั่นของตัวแปร ได้ทำการตัดข้อคำถามที่ทำให้คะแนนต่ำทิ้ง ซึ่งจะเหลือ ดังตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 18 แสดงคะแนน ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรแต่ละตัว

ตัวแปร	คะแนนรวม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน
		μ	มาตรฐาน σ
1. การได้รับรู้ข่าวสาร	60	7.1829	2.8957
2. การเข้าร่วมกิจกรรม	55	2.7886	2.0940
3. ความรู้ความเข้าใจ	12	5.2486	1.1220
4. ความคาดหวังส่วนบุคคล	36	2.1686	1.9515
5. เกณฑ์ในการเข้าร่วม	10	4.4343	0.9271
6. ทักษะคติ	40	16.9600	3.9239
7. ความตั้งใจ	20	7.8686	2.9338
8. การมีส่วนร่วมการท่องเที่ยว	60	11.5829	8.8472

จากตารางดังกล่าวพอจะสรุปได้ดังนี้

1. การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวจากสื่อต่าง ๆ ซึ่งแบบสอบถามมี 10 ข้อ คะแนนรวมทั้งสิ้น 60 คะแนนมีค่าเฉลี่ยของคะแนนทั้งสิ้น 7.18 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.89
2. การเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน แบบสอบถาม 11 ข้อ คะแนนรวม 55 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนทั้งสิ้น 2.79 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.09
3. ความรู้ความเข้าใจของประชาชนต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เหลือแบบสอบถามเพียง 6 ข้อ คะแนนรวมทั้งสิ้น 12 คะแนน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนทั้งสิ้น 5.24 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.12

4. บุคคลที่แนะนำ ชักชวนให้ไปเข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยว มีแบบสอบถาม 6 ข้อ คะแนนรวมทั้งสิ้น 36 คะแนน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนทั้งสิ้น 2.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.95

5. เกณฑ์ในการเข้าร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว ของประชากรกลุ่มตัวอย่าง เหลือแบบสอบถาม 5 ข้อ คะแนนรวมทั้งสิ้น 10 คะแนน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนทั้งสิ้น 4.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.92

6. ทักษะจิตของประชากรกลุ่มตัวอย่างต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างคัดเหลือแบบสอบถาม 10 ข้อ คะแนนรวมทั้งสิ้น 40 คะแนน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนทั้งสิ้น 16.96 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.92

7. ความตั้งใจ มุ่งมั่นที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กลุ่มประชากรคัดเหลือแบบสอบถามเพียง 10 ข้อ คะแนนรวมทั้งสิ้น 40 คะแนน ค่าเฉลี่ยของคะแนนทั้งสิ้น 7.87 และเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.93

8. การมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของกลุ่มประชากรคัดเหลือแบบสอบถาม 10 ข้อ รวมทั้งสิ้น 60 คะแนน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนทั้งสิ้น 11.68 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 8.84

ฉะนั้น เมื่อทราบคะแนนรวมของทุกตัวแปรแล้วสามารถที่จะหาค่าสัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ดังตารางต่อไปนี้

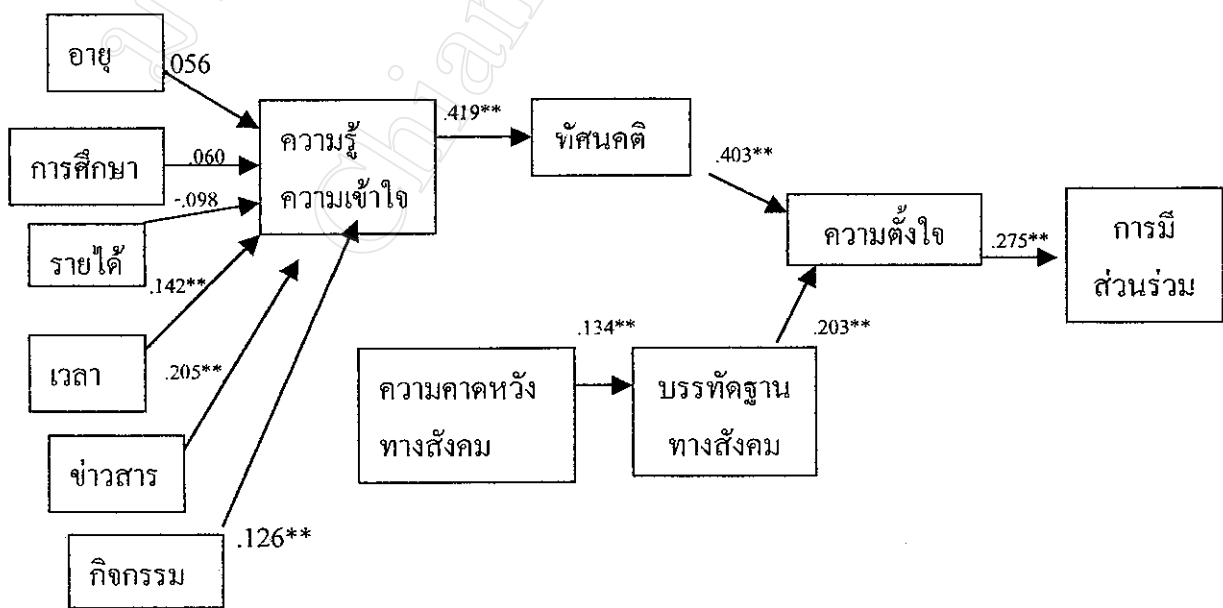
ตารางที่ 19 ค่าสัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์

	อายุ	การศึกษา	รายได้	เวลา	ข่าวสาร	กิจกรรม	ความรู้	ความคาดหวัง	เกณฑ์	ทัศนคติ	ตั้งใจ	มีส่วนร่วม
อายุ	1.00											
การศึกษา	-0.080	1.00										
รายได้	-0.039	-0.070	1.00									
ระยะเวลา	0.066	-0.138**	0.027	1.00								
ข่าวสาร	-0.084	-0.020	-0.057	0.037	1.00							
กิจกรรม	0.217**	-0.044	0.142**	0.123*	0.053	1.00						
ความรู้	-0.056	0.060	-0.098	-0.142**	0.205**	-0.126*	1.00					
ความคาดหวัง	-0.037	0.068	-0.078	-0.120*	0.391**	-0.026	-0.249**	1.00				
เกณฑ์	0.593	0.033	-0.039	0.022	0.092	-0.043	0.356*	0.134*	1.00			
ทัศนคติ	-0.033	0.024	0.026	-0.094	0.127*	-0.018	0.419**	0.138**	0.176**	1.00		
ตั้งใจ	-0.030	0.065	0.013	0.118*	0.143**	-0.08	0.448**	0.167**	0.203**	0.403**	1.00	
มีส่วนร่วม	-0.082	-0.024	-0.012	0.021	0.165**	0.058	-0.038	0.222**	-0.017**	0.074	0.275**	1.00

** ระดับนัยสำคัญที่ 0.01

* ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

จากตารางข้างบนนี้ สามารถอธิบายในรูปของกรอบความคิด เพื่อตอบตามสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้ ในการวิจัยครั้งนี้ ตามค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรได้ดังนี้

** ระดับนัยสำคัญที่

0.01 ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

ตารางที่ 20 สรุปค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ของตัวแปรแต่ละตัวของกรอบความคิดที่ตั้งไว้

อิสระ	ตัวแปรตาม	ค่าสหสัมพันธ์ ค่า r	นัยสำคัญทางสถิติ(P)
อายุ	ความรู้	-0.056	0.295
การศึกษา	ความรู้	0.060	0.262
รายได้	ความรู้	-0.098	0.068
ระยะเวลา	ความรู้	-0.142**	0.008
ข่าวสาร	ความรู้	0.205**	0.000
ความคาดหวัง	ความรู้	0.391**	0.000
ความรู้	เกณฑ์ในเข้าร่วม	0.356**	0.000
กิจกรรม	ความรู้	-0.126	0.018
ความรู้	ทัศนคติ	0.419**	0.000
ความตั้งใจ	การมีส่วนร่วม	.275**	.000

**ระดับนัยสำคัญที่ 0.01

*ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรแต่ละตัว จากกรอบความคิดที่ตั้งไว้ ดังนี้

ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ การศึกษา และรายได้ ที่มีต่อความรู้

ความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ ของกลุ่มประชากร ความรู้ ไม่มีความสัมพันธ์กัน หมายความว่า จากค่าสัมประสิทธิ์นี้หมายความว่า อายุของกลุ่มประชากรไม่มีผลต่อรายได้ ซึ่งผลออกมา มีค่าบวก แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่กับความรู้

ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่อาศัย ของกลุ่ม ประชากรกลุ่มตัวอย่าง กับความรู้ มีค่าเท่ากับ ซึ่งเป็นค่าความสัมพันธ์ที่ต่ำ แต่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -0.142, p < 0.008$) เนื่องจากเวลาที่อาศัยอยู่จะมีผลต่อความรู้ ยิ่งระยะเวลาในการอาศัยอยู่ในหมู่บ้านนานเท่าไรยังมีคะแนนความรู้ จะเห็นได้จากการศึกษา ส่วนใหญ่ผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่มาก่อนหรือนานๆ มักจะมีการศึกษาชั้นประถม ซึ่งจะต่ำกว่าคนรุ่นหลัง

แสดงว่า ยิ่งอาศัยอยู่ในพื้นที่นานก็ยังไม่ค่อยรู้เรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ระยะที่อยู่ในพื้นที่เวลาไม่มีผลต่อความรู้ บุคคลที่อาศัยอยู่ในพื้นที่นานไม่ได้หมายความว่า จะรู้เรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า โดยส่วนใหญ่ผู้ที่ผลิตครกหิน ผู้ที่แกะสลักพระพุทธรูปจะเป็นผู้ที่มีอายุ ตั้งแต่ 35 ขึ้นไป ถือว่าอยู่ในกลุ่มผู้ใหญ่ แสดงว่าเขาได้อาศัยอยู่ในพื้นที่นาน โดยปกติผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เป็นเวลานานมักจะจบการศึกษาชั้นประถม นั้นหมายความว่าคนที่อยู่ในพื้นที่นานมักจะมีความรู้น้อย

ความสัมพันธ์ระหว่างข่าวสารกับความรู้

จากตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่าง ข่าวสารกับความรู้ มีความสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำและมีสำคัญทางสถิติที่ ($r = 0.205, p < 0.000$) การวิเคราะห์ค่าสัมพัทธ์ระหว่าง ข่าวสารกับความรู้ จะสังเกตได้ว่าการอ่านค่าในตารางที่ 2

หมายความว่ายิ่งบุคคลได้รับข่าวสารมากยิ่งมีความรู้มาก ซึ่งจะได้รับข่าวสารจาก วิทยุ หนังสือพิมพ์ และเพื่อนบ้าน ซึ่งแสดงว่า สื่อ เหล่านี้มีผลต่อความรู้มากในการพัฒนาการท่องเที่ยว และมีความสัมพันธ์ในทางบวกคือถ้าจะให้มีการพัฒนาให้ดีกว่านี้ก็ต้องให้การประชาสัมพันธ์ตามสื่อต่าง ๆ ให้เพิ่มมากขึ้น

จากการสอบถามของผู้วิจัย พบว่า บุคคลส่วนใหญ่จะได้รับข่าวสารค่อนข้างน้อย เพราะต้องทำงานที่ได้รับข่าวสารมากที่สุดก็ทางวิทยุ และญาติพี่น้องแนะนำ จากคำร้อยละของ ข่าวสาร ส่วนใหญ่มีความรู้ ในทางนี้ดี ดังนั้นกลุ่มประชากร ได้รับความรู้ ความตระหนักจาก ข่าวสาร ผลออกมาจึงให้ค่าสัมประสิทธิ์แสดงมาที่ 0.205

ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังกับความรู้

ความสัมพันธ์ระหว่าง ความคาดหวังกับความรู้ มีความสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำและมีมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.356, p \leq 0.0000$) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ปานกลาง

แสดงว่ายิ่งบุคคลมีความคาดหวังสูงก็ยิ่งมีความรู้มากขึ้น นั้นหมายความว่าความคาดหวังทางสังคมความมีผลต่อความรู้ ถ้ากลุ่มประชากรมีความคาดหวังสิ่งใดแล้ว จะมีความรู้ในเรื่องนั้นๆ เพราะมีความสนใจแสดงว่ายิ่งมีความคาดหวัง ความรู้ในเรื่องพัฒนาการการท่องเที่ยวสูงตามไปด้วย

จากการสัมภาษณ์ของผู้วิจัย พบว่า บุคคลในชุมชนมีความคาดหวังในการพัฒนาการท่องเที่ยวก็ยิ่งมีความรู้ในเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยว จะสังเกตได้จากการติดตามข่าวสาร บุคคลที่มีความคาดหวังจะติดตามข่าวสารตามวิทยุ หรือเพื่อนบ้าน เพื่อไม่ให้เสียโอกาสในเพราะบุคคลมีความคาดหวังที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรม

ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมกับความรู้

ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์กับความรู้ในระดับต่ำ มีนัยสำคัญทางสถิติในเชิงลบ ($r = 0.126, p < 0.018$) ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างต่ำแสดงจากแสดงว่ากลุ่มผู้แกะสลักหินทรายไม่มีความรู้ในเรื่องของการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรม

หมายความว่ายิ่งบุคคลมีกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมก็ยิ่งได้รับความรู้ แสดงให้เห็นว่า ถ้าต้องการให้บุคคลมีความรู้ก็ต้องส่งเสริมกิจกรรมให้กับคนในชุมชน เนื่องจากกิจกรรมเป็นตัวที่แลกเปลี่ยนความรู้

จากการสอบถาม พบว่า การที่ประชาชนในชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมในการพัฒนาการท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็น งานประเพณี หรือเทศกาลอื่น ๆ ทำให้คนในชุมชนได้รับความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ไม่ว่าจะเป็ความรู้เกี่ยวกับการขายสินค้าหรืออื่น ๆ

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับทัศนคติ

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ต่อทัศนคติในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมอยู่ในระดับปานกลาง และมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.419, p < 0.000$)

ประชาชนจะมีความรู้ในเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมาก เพราะจะได้รับความรู้จากสื่อต่าง ๆ ซึ่งจะส่งต่อการมีทัศนคติที่ดี เมื่อมีความรู้ความตระหนักที่ดีย่อมส่งผลให้มีทัศนคติที่ดี โดยภาพรวมแล้วประชาชนส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ดังนั้นความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับทัศนคติจึงมีความสัมพันธ์กับค่าของสัมประสิทธิ์ปานกลาง

จากการสัมภาษณ์ กลุ่มประชากรตัวอย่างพบว่า ประชาชนในชุมชน มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาท่องเที่ยวบ้าง จึงส่งผลให้มีทัศนคติที่ดี ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวแสดงให้เห็นถึงความต้องการในการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติกับความตั้งใจ

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อ ความตั้งใจ ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมในระดับปานกลาง และมีนัยสำคัญทางสถิติ($r = .403, p < .0000$) แสดงว่ากลุ่มแกะสลักหินทรายมีทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว ก็ยังมีความตั้งใจในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรม

โดยส่วนใหญ่จะมีทัศนคติที่ดีในด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว ยังมีทัศนคติที่ดี ก็ยังมีความตั้งใจสูง จึงทำให้ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว จึงทำให้ส่ง

ผลถึงความตั้งใจ ดังตารางที่ 8 ตารางร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะของความตั้งใจ
ถือว่ามีความสัมพันธ์ปานกลางในทางบวก

จากการสังเกต ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีและมีความตั้งใจที่จะมีส่วนร่วม
ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและจากการสัมภาษณ์ ประชาชนส่วนใหญ่จะให้ความสน
ใจและมีความตั้งใจที่จะกรอกแบบสอบถามเพราะเขามีทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวและ
พวกเขามีความตั้งใจที่จะช่วยกันพัฒนาชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว นั้นจะทำให้บุคคลเหล่านั้น
พัฒนาชุมชนและสร้างรายได้ให้กับพวกเขา

ความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจกับการมีส่วนร่วม

ความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจ กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว
เชิงวัฒนธรรมอยู่ในระดับต่ำและมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.275, p < 0.0000$) อธิบายได้ว่าประชาชน
มีความตั้งใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ก่อนข้างน้อย ที่เกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยว

หมายความว่า ยังมีความตั้งใจสูงก็ยังมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเพิ่มมา
ขึ้น ถ้าต้องการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวก็ต้องสร้างความมั่นใจและความมุ่งมั่น
ตามอย่างที่เขาต้องการและการมีส่วนร่วมก็จะตามมา

โดยผลสรุปภาพรวมแล้ว ประชาชนส่วนใหญ่มีความตั้งใจ ที่จะมีส่วนร่วมในการ
พัฒนาน้อยมาก ความสัมพันธ์ระหว่างความ ตั้งใจกับการมีส่วนร่วมจึงมีความสัมพันธ์กับค่าของ
สัมประสิทธิ์ค่อนข้างต่ำ แต่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังกับบรรทัดฐาน

ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังทางสังคมกับบรรทัดฐานส่วนบุคคลในการ
พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมอยู่ในระดับต่ำ และมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .134, p < .0012$)
หมายความว่า ยังมีความคาดหวังทางสังคมสูง ก็ยังมีบรรทัดฐานส่วนบุคคลสูงตามไปด้วย

ส่วนใหญ่แล้วประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ให้เพื่อนบ้าน พ่อแม่ ผู้นำชุมชน มีบทบาท
ในการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนในทางกลับกันหน่วยงานของรัฐและองค์กรเอกชนไม่มีบทบาท
ต่อประชาชนในชุมชน ดังตารางที่ 6 ตารางร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะบรรทัดฐาน
ส่วนบุคคล

ความสัมพันธ์ระหว่างบรรทัดฐานกับความตั้งใจ

ความสัมพันธ์ระหว่างบรรทัดฐานทางส่วนบุคคลในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิง
นิเวศวัฒนธรรมอยู่ในระดับต่ำและมีนัยสำคัญทาง ($r = .203, p \leq .0002$) อธิบายได้ว่ายิ่ง กลุ่มผู้เกาะ
สลักหินทรายมีบรรทัดฐานส่วนบุคคลสูง ก็ยังมีทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวสูงตามไปด้วย
จะสังเกตได้ว่ากลุ่มผู้ผลิตครกหินมีบรรทัดฐานส่วนบุคคลในการเข้าร่วมกิจกรรม การพัฒนาการท่องเที่ยว

เที่ยว โดยผลสรุปภาพรวม กลุ่มประชากรกลุ่มตัวอย่างมีบรรทัดฐานทางสังคมน้อย ส่งผลไปถึงความตั้งใจที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวสูง

แสดงว่า กลุ่มผู้เกษียณอายุมีบรรทัดฐานส่วนบุคคลที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว ถ้ามีบรรทัดฐานส่วนบุคคลที่ตรงกัน ก็จะมีความตั้งใจที่จะมีส่วนร่วมตามไปด้วย

จากผลการสรุปค่าสัมประสิทธิ์ข้างต้นนี้ สามารถอธิบายผลที่ได้สืบเนื่องจากกรอบความคิดที่ได้ไว้ในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งถือว่าเป็นข้อค้นพบใหม่ ตามค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ตัวแปรได้ดังนี้

ตารางที่ 21 สรุปค่าค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ของตัวแปรแต่ละตัวของผลสืบเนื่องของกรอบความคิดที่ตั้งไว้ในการวิจัย ครั้งนี้

ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม	ค่าสหสัมพันธ์	ค่า P
1. บรรทัดฐานสังคม(เกณฑ์)	ทัศนคติ	0.176**	0.0001
2. บรรทัดฐานสังคม(เกณฑ์)	ความตั้งใจ	0.203**	0.0000
3. การมีส่วนร่วมชุมชน บรรทัดฐานสังคม(เกณฑ์)		0.171**	0.0001
4. ความตั้งใจ	ทัศนคติ	0.403**	0.0000
5. การมีส่วนร่วม	ร่วมความตั้งใจ	0.275**	0.0000
6. อายุ	กิจกรรม	0.217**	0.0000
7. รายได้	กิจกรรม	0.142**	0.0008
8. ความรู้	รับรู้ข่าวสาร	0.205**	0.0000
9. รับรู้ข่าวสาร	มีส่วนร่วม	0.165**	0.0002
10. รับรู้	ข่าวสารทัศนคติ	0.127*	0.0017
11. รับรู้ข่าวสาร	ความตั้งใจ	0.143**	0.0007

**ระดับนัยสำคัญที่ 0.01

*ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรแต่ละตัวจากผลสืบเนื่องของกรอบความคิดระหว่างตัวแปร

1. ความสัมพันธ์ระหว่างบรรทัดฐานกับ ทักษะคิด

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบรรทัดฐานกับทักษะคิด อยู่ในระดับต่ำและมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=.176, p \leq 0.001$) อธิบายได้ว่ากลุ่มผู้ผลิตมี ทักษะคิดที่ดีต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมในชุมชน

จากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่า กลุ่มแกะสลักหินทรายมีบรรทัดฐานส่วนบุคคลสูงก็จะมีทักษะคิดที่สูงตามไปด้วย แสดงว่าบรรทัดฐานก็จะมีผลต่อทักษะคิดที่ดีในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรม

2. ความสัมพันธ์ระหว่าง บรรทัดฐานกับความตั้งใจ

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบรรทัดฐานกับความตั้งใจ มีความสัมพันธ์ระดับต่ำแต่ก็มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=.203, p \leq 0.000$) อธิบายได้ว่า ส่วนใหญ่ผู้ผลิตจะมีบรรทัดฐานในการเข้าร่วมกิจกรรม คือจะไม่ทำให้เสียเวลา และจะต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ของชุมชนและก่อให้เกิดความตั้งใจ ที่จะมีส่วนร่วมถึงแม้จะค่อนข้างน้อยแต่ก็มีความตั้งใจที่จะ มีการพัฒนาการท่องเที่ยวในทางสิ่งแวดล้อมกับวัฒนธรรม นั้นแสดงให้เห็นว่า ถ้าบุคคลมีบรรทัดฐานในการพัฒนาการท่องเที่ยวสูงก็จะนำไปสู่ความตั้งใจที่สูงตามไปด้วย

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในชุมชนกับบรรทัดฐานทางสังคม

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในชุมชนกับบรรทัดฐานทางสังคม มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำและมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.171, P \leq 0.0001$)

อธิบายได้ว่า กลุ่มผู้แกะสลักครกหินมีส่วนร่วมในชุมชนสูง ก็ยังมีบรรทัดฐานทางสังคมต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมสูงเช่นกันนั่นหมายความว่า กลุ่มผู้แกะสลักครกหินมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวก็จะนำไปสู่บรรทัดฐานทางสังคม ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวสูงขึ้น

4. ความสัมพันธ์ระหว่าง ทักษะคิดกับความตั้งใจ

ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะคิดกับความตั้งใจ มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางและมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=.403, p \leq 0.000$)

อธิบายได้ว่า กลุ่มผู้แกะสลักครกหินมีทักษะคิดที่ดีกับความตั้งใจในการพัฒนาการท่องเที่ยวแต่ละจะต้องมีการได้รับข้อมูลข่าวสารจากกรอบความคิดนี้จะแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจของผู้แกะสลักหินทรายที่จะเข้าไปร่วมกิจกรรมในการพัฒนาการท่องเที่ยว ซึ่งดูได้จากมีความสัมพันธ์ใน

ทางบวกในระดับปานกลาง โดยส่วนใหญ่ชุมชนจะมีความตั้งใจที่จะได้รับการพัฒนาไม่ว่าจะเป็นในทางด้านข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ

จากที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์พบว่า กลุ่มผู้แกะสลักหินทรายมีทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเพราะคิดว่าการพัฒนาจะนำไปสู่รายได้เข้าสู่ชุมชน ผู้ผลิตจึงมีความตั้งใจที่จะผลิตออกมาสู่ตลาดได้มากยิ่งขึ้นและจะมีความตั้งใจมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว

5. ความสัมพันธ์ระหว่าง ความตั้งใจกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว
ความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจ กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว
เชิงวัฒนธรรมอยู่ในระดับต่ำและมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .275, p < .0000$) อธิบายได้ว่า ประชาชนมีความตั้งใจเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยว เชิงนิเวศวัฒนธรรมสูง ก็ยิ่งทำให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสูงขึ้นไปด้วย

หมายความว่า ยิ่งมีความตั้งใจสูงก็ยิ่งมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ถ้าต้องการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวก็ต้องสร้างความมั่นใจและความมุ่งมั่นตามอย่างที่เขาต้องการและการมีส่วนร่วมก็จะตามมา

โดยผลสรุปภาพรวมแล้ว ประชาชนส่วนใหญ่มีความตั้งใจที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนา น้อย ความสัมพันธ์ระหว่างความ ตั้งใจกับการมีส่วนร่วมจึงมีความสัมพันธ์กับค่าของสัมประสิทธิ์ค่อนข้างต่ำ แต่มีนัยสำคัญทางสถิติ อาจจะเป็นเพราะว่า ประชาชนบ้านงิ้วเหนือไม่ค่อยได้รับความรู้จากสื่อต่างๆ นั้นหมายความว่ายิ่งมีความตั้งใจสูงยิ่งมีการส่วนร่วมมากขึ้น

6. ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับกิจกรรม

ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับกิจกรรมอยู่ในระดับต่ำและ มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.217, p \leq 0.000$) จากการค้นพบในกรอบความคิดของผู้วิจัย จะเห็นได้ว่า อายุ มีความสัมพันธ์กับกิจกรรมและแสดงให้เห็นว่าถ้าประชากรกลุ่มตัวอย่าง ผู้มีอายุสูงจะ ไปร่วมกิจกรรมมากขึ้นตามไปด้วย

7. ความสัมพันธ์ระหว่าง รายได้ กับกิจกรรม

ความสัมพันธ์ระหว่าง รายได้กับกิจกรรม อยู่ในระดับต่ำและมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.142, p \leq 0.008$) อธิบายได้ว่าผู้ที่มีรายได้ สูงก็ยิ่งทำให้เข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมสูงยิ่งขึ้น

จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า กลุ่มผู้ผลิตในชุมชนที่มีรายได้สูงจะเข้าร่วมกิจกรรมอาจเป็นเพราะผู้ที่มีรายได้สูงเป็นเจ้าของร้านค้าเอง จึงจำเป็นต้องเข้าร่วมกิจกรรมในการพัฒนาการท่องเที่ยว แต่ผู้ที่มีรายได้น้อยไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ อาจเป็นเพราะทำงานเป็นลูก

จ้างจำเป็นต้องทำงาน แต่ไม่ใช่ว่าพวกเขาจะไม่สนใจในการพัฒนาการท่องเที่ยว ถ้ามีโอกาสและมีรายได้เพิ่มขึ้นพวกเขาก็จะไปเข้าร่วมกิจกรรมเช่นกัน

8. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ กับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับข่าวสาร อยู่ในระดับต่ำและมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.205, p \leq 0.000$) หมายความว่า ผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมสูงก็ยิ่งได้รับข้อมูลข่าวสารสูงขึ้น

จากการให้สัมภาษณ์ของกลุ่มผู้ผลิต พบว่า กลุ่มผู้ผลิตที่มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากนั้น ส่วนมากจะมีโอกาสได้รับข่าวสารจากสื่อต่างๆ เช่น วิทยุเพื่อนบ้าน จะมีความรู้ในเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยว เชิงนิเวศวัฒนธรรมและจากแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ของกลุ่มผู้ผลิตส่วนใหญ่จะจับชั้นประถม จะไม่ค่อยได้รับความรู้จากแหล่ง เพราะไม่มีเวลานอกจากการฟังข่าวสารจากทางวิทยุและเพื่อนบ้าน นั้นหมายความว่าถ้าต้องการให้กลุ่มผู้ผลิตหันมามีส่วนร่วมในการพัฒนา ก็ต้องให้ความรู้ในเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยผ่านสื่อต่างๆ และประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารจะทำให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวสูงขึ้น

9. ความสัมพันธ์ระหว่างซึ่งการรับรู้ข่าวสารกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว

ความสัมพันธ์ระหว่างข่าวสาร กับการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับต่ำและมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .165, p \leq 0.002$)

อธิบายได้ว่ากลุ่มตัวอย่างได้รับข่าวสารประชาสัมพันธ์น้อยในการเข้าร่วมการพัฒนาการท่องเที่ยว เชิงนิเวศวัฒนธรรม อาจเป็นเพราะกลุ่มกลุ่มประชาชนตัวอย่างไม่มีโอกาสที่จะได้รับข่าวสารจากที่อื่น นอกจากทางวิทยุเพราะส่วนใหญ่จะทำงานจะไม่ค่อยได้สนใจข่าวสาร

จากการสังเกต พบว่า กลุ่มประชาชนตัวอย่างจะไม่ค่อยได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรม อาจเป็นเพราะการประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง จึงทำให้กลุ่มผู้ผลิตไม่ค่อยรู้เรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรม

10. ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสาร กับ ทักษะคิด

ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสารกับทักษะคิดอยู่ในระดับต่ำและมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.127, p \leq 0.0017$) อธิบายได้ว่า กลุ่มประชาชนตัวอย่างหันมามีได้รับข้อมูลข่าวสารสูงมากก็ยังมีทักษะคิดที่ดีในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรม

แสดงให้เห็นว่าประชาชนในชุมชนมีการรับรู้ข่าวสารข้อมูลที่ดียิ่งจะมีทักษะคิดที่ดีต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

จากการสังเกตของผู้ศึกษาพบว่า ผู้ที่ผลิตไม่ค่อยได้สนใจในการรับข่าวสารจากสื่ออื่นๆ เพราะว่าประชากรกลุ่มผู้ผลิตมุ่งแต่ผลิตจึงไม่สนใจข่าวสารมากนัก ดังนั้นควรจะให้ประชาชนกลุ่มผู้ผลิตได้รับข้อมูลข่าวสารจากแหล่งอื่นๆ ให้มากยิ่งขึ้นจะทำให้มีทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมตามไปด้วย

11. ความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจกับการรับรู้ข่าวสาร

ความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจกับการรับรู้ข่าวสารอยู่ในระดับต่ำและมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .143, p \leq 0.007$) อธิบายได้ว่าประชาชนบ้านจิวเหนือมีความตั้งใจที่จะรับรู้ข่าวสารจากแหล่งอื่นๆ มาก ซึ่งมีผลต่อความตั้งใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมสูงขึ้นมา

แสดงว่าข่าวสารมีความจำเป็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก ถ้าประชาชนมีความตั้งใจในการพัฒนาการท่องเที่ยวมากกว่านี้ จะส่งผลไปถึงการที่จะต้องการได้รับรู้ข่าวสารมากขึ้นเพราะกลุ่มประชากรผู้ผลิตมีความตั้งใจที่จะพัฒนาการท่องเที่ยว เชิงนิเวศวัฒนธรรม